

Living Danube Limes (Élő Dunai Limes)

**A kulturális örökség értékelése és a fenntartható
turizmus elősegítése a Dunai Limes mentén a
közös örökség alapján, kulturális útvonal
létrehozásával**

E-Hírlevél

3. szám, 2022 január

Interreg

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

AZ ÚJ PROJEKTPARTNEREK BEMUTAKOZÁSA

Moldova

Ungheni Moldovai Köztársaság közép-nyugati területének egyik régiója, az Európai Unió közvetlen szomszédságában. A régió helyi központja Ungheni városa, amely a Moldovai Köztársaság fővárosától 105 km-re északnyugatra található, és 9 km hosszan terül el a Prut folyó bal partján.

Ungheni fontos gazdasági központ, jól kiépített úthálózattal, amely a Moldovai Köztársaság egyik legnagyobb vasúti csomópontjával és folyami kikötővel rendelkezik. A legutóbbi népszámlálás (2016) adatai szerint az ország harmadik legnagyobb városa.

Ungheni városháza a pénzügyi autonómia előnyeit élvezzi. A város közigazgatása a helyi autonómia, a közszolgáltatások decentralizációjának elvein alapul.

A városháza gazdasági alapja a városi vagyon, amely a település bevételeinek forrását képezi és biztosítja a lakosság társadalmi-gazdasági szükségleteinek kielégítését.

A városi vagyon a köztulajdon része, amely a városi hatóságok, a vállalkozások, az állami intézmények és a területen lévő szervezetek által kezelt személyi és ingatlanvagyonból áll.

Ungheniben állítanak elő számosat az ország legfontosabb jó minőségű termékeiből, mint például: "Covoare-Ungheni" (szőnyeggyártás), "Ceramica-Ungheni" (kerámiatermékek gyártása) és "Ungheni - Vin" (bor- és pálinkatermelés).

Földrajzi fekvése miatt a várost "a Moldovai Köztársaság Európa felé vezető nyugati kapujának" is nevezik, amely jelentős turisztikai potenciállal rendelkezik, és ahol a múlt összekapcsolódik a jelennel, illetve utat nyit a jövő felé.

Ungheni turisztikai öröksége a projekt keretében a régió társadalmi és gazdasági fejlődésének esélyét jelentheti az összes érintett fél erőteljes elkötelezettségével, a természeti tájak, a történelem és a kultúra hasznosítására összpontosítva. Ezért a projekt egyedülálló lehetőséget biztosít a partnerországokban és -területeken rendelkezésre álló tudás és eredmények integrálására a turizmus és a történelmi örökség integrációjára, népszerűsítésére és megőrzésére irányuló hatékony és ésszerű eljárások kidolgozásához.

"Az Ungheni Csoport": balról jobbra haladva: I. Olearciuc (Kommunikációs Manager), T. Pavliuc (Pénzügyi Menedzser), V. Darie (Koordinátor)

HELYZETJELENTÉS A LIVING DANUBE LIMES TEVÉKENYSÉGEIRŐL – "STATUS QUO"

A WPM (MENEDZSMENT-FELADATOK) ELŐREHALADÁSA

3. Projekt Partneri Meeting – 2021. szeptember 6.

2021. szeptember 6-án a Living Danube Limes partnerei virtuálisan rendezték meg 3. projekt partneri találkozójukat. A találkozóra az előzetes tervek szerint egy nappal az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Kara által és annak épületében megrendezésre kerülő nemzetközi konferencia előtt került volna sor, de a Covid-19 világjárvány ismét súlyosbodó helyzete miatt mindkét esemény online kellett megvalósítani.

Miután a találkozó és a nyilvános konferencia együttesen kiváló áttekintést nyújtott a projekt jelenlegi állapotáról, első eredményeiről és a disszeminációs előmenetelről, az eseményre DTP Közös Titkárságának képviselői is meghívásra kerültek. Így a Titkárság ezen esemény keretében végezte el a kötelező első éves látogatását.

Az esemény első, délelőtti ülésén a tematikus vagy beruházási munkacsomagok (WP) vezetői bemutatták az elért eredményeket, valamint az adott munkacsomaggal kapcsolatos következő feladatokat és tevékenységeket. Így az egész

partnerség lényegi áttekintést kapott az project előmeneteléről, kezdve az utolsó összegyűjtendő régészeti lelőhelyektől (WP T1) az átfogó kommunikációs stratégiáig a Duna Limes mentén (WP T2), beleértve a környezetbarát és fenntartható turizmussal kapcsolatos előzetes gondolatokat (WP T3), valamint a Lusoria hajóépítési folyamat jelenlegi állását (WP I1). Rövid szünetet követően a Duna menti partnerországok bemutatták és ismertették nemzeti kísérleti helyszíneiket (pilot site), valamint a helyszínen végzett első tevékenységeket és az ott tervezett jövőbeli munkáikat. Az áttekintést követően a felelősök projekt jelenlegi elérhetőségéről, kommunikációs és disszeminációs eredményeiről adtak tájékoztatást. A nap utolsó ülését a szervezők a projektmenedzsment kérdéseinek szentelték, amely zökkenőmentesen folytatódott a projekt döntéshozó testületének, az Irányító bizottságnak (Steering Committee) ezt követő ülésével. A találkozó keretében a Living Danube Limes projektet és a partnerséget érintő minden kényes, irányítással kapcsolatos kérdés, a lehetséges megoldások és stratégiák nyíltan megvitatásra kerültek, és az ülésen jelen lévő Közös Titkárság képviselőinek közvetlen konzultációja mellett megállapodtak a meglévő problémák kezelésének és megoldásának módjáról.

A WP T1 PROGRAMCSOMAG ELŐREHALADÁSA

A régészeti adatbázis fejlesztésének jelenlegi állapota

A Római Birodalom Duna-partvonalában található kulturális nyomainak feltérképezése olyan kihívás, amellyel valamennyi kutatócsoport örömmel találkozik. A feladatnak azon tény tudatában vágtunk neki, hogy a téma egyáltalán nem új, sőt, a múlt során számos tudományos közlemény született. Mindezen tényre tekintettel, számunkra, építészek számára alapvető téma volt a nyelvezet egységesítése régész kollégáinkkal. Az így létrejött tudományos diskurzus hosszú, de mindkét fél számára tartalmas volt. Mindemellett elengedhetetlennek bizonyult egy olyan katalogizálási rendszer létrehozása, mely lehetővé teszi a legszélesebb körű jövőbeli felhasználást. A több évszázadon át épített elemek létrehozásán vagy rekonstrukcióján alapuló kategorizálás további számos gondolattal gazdagította a jövőbeni lehetséges bemutatási lehetőségek palettáját.

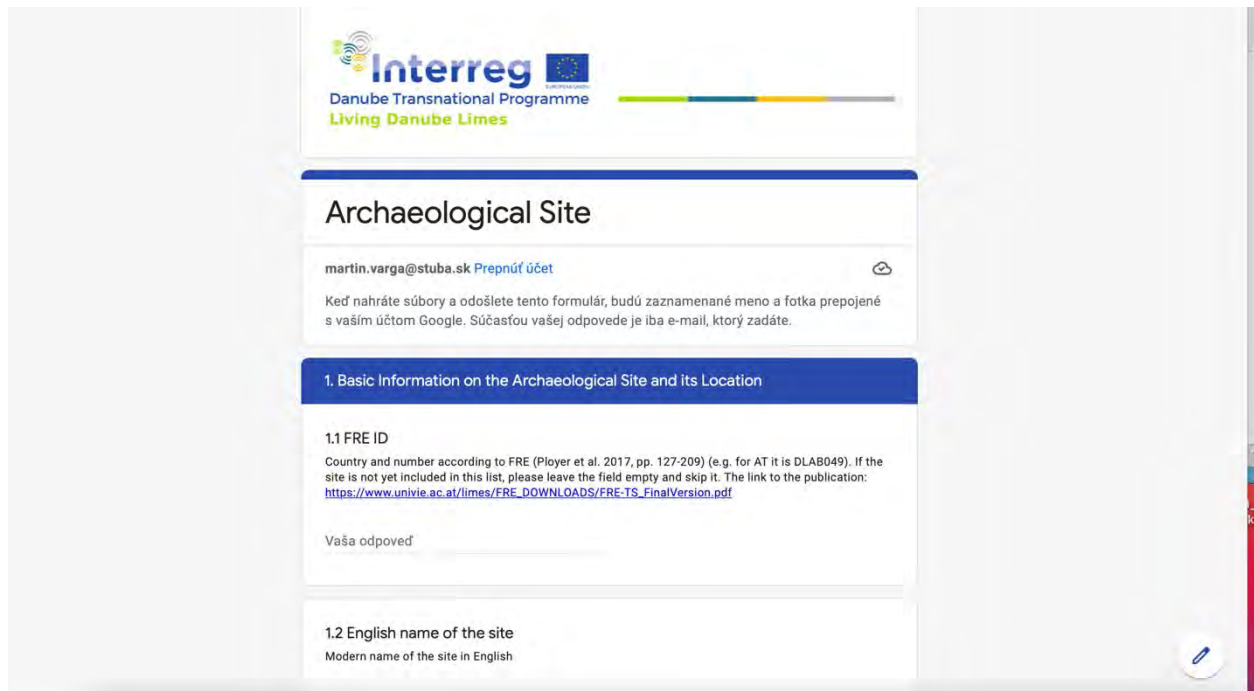

Világörökségi helyszínek: Celemantia – Iža – Szlovákia (Fotó: Martin Varga)

Tudtuk, hogy a helyszínek száma előre meghatározott, azonban figyelembe kellett venni az adatbázis esetleges jövőbeli bővítésének lehetőségét. Az eredeti katalógusrendszer folyamatosan bővült, mivel a katonai táborok alapvető objektumaihoz fokozatosan további speciális kategóriák is hozzáadásra kerültek. A további kategóriák közé tartoznak a katonai erődítmények közelében található polgári objektumok (házak, falvak), valamint az objektumokhoz csatlakozó, temetőkkel körülvett, kiépített utak. A műszaki emlékek, mint például a kevésbé megőrzött vízvezetékek és csatornázás, gyakran a kialakult "régészeti" lelőhelyek földalatti részeit képezik. Az egyes táborokban történetileg jelentős katonai örökséggel számolhatunk, emellett - tekintettel a rómaiak jelentős írásbeliségére – olyan vésett szövegeket is szükséges kiemelni, mint amilyenek Trencsénben (Szlovák Köztársaság) a hegyi sziklafalban maradtak fenn.

Munkánk során belső konfliktusba keveredtünk azzal kapcsolatban, hogy melyik nyelvet válasszuk az összes információ összegyűjtéséhez. Egy ideig a latin nyelv használatán gondolkodtunk, de végül az angol nyelv győzött, kíméletlenül, elsöprő erővel szétzúzva minden ellenállást, így a latin ismét az idő mélységébe hullott.

Az első feladatunk azonban az volt, hogy megfelelő platformot válasszunk az adatgyűjtéshez. Egy olyan felhasználóbarát felületet keresve, amelynek minden projektpartner számára elérhetőnek kellett lennie, a <https://docs.google.com/> szabadon elérhető Google-felület bizonyult a legmegfelelőbbnek. Ezt az oldalt használva egy kérdőívet állítottunk össze, hogy a szükséges információkat beszerezzük a partnerszervezetektől.

The screenshot shows a web-based form for data collection. At the top, there is a header with the Interreg logo and the text 'Danube Transnational Programme Living Danube Limes'. Below this is a section titled 'Archaeological Site' with the email 'martin.varga@stuba.sk' and a subject 'Prepnúť účet'. A message in Slovak states: 'Keď nahráte súbor a odošlete tento formulár, budú zaznamenané meno a fotka prepojené s vaším účtom Google. Súčasťou vašej odpovede je iba e-mail, ktorý zadáte.' The form has a section '1. Basic Information on the Archaeological Site and its Location' with a sub-section '1.1 FRE ID'. It contains instructions: 'Country and number according to FRE (Ployer et al. 2017, pp. 127-209) (e.g. for AT it is DLAB049). If the site is not yet included in this list, please leave the field empty and skip it. The link to the publication: https://www.univie.ac.at/limes/FRE_DOWNLOADS/FRE-TS_FinalVersion.pdf'. There is a text input field labeled 'Vaša odpoveď'. Below that is '1.2 English name of the site' with the instruction 'Modern name of the site in English' and another text input field.

Online régészeti adatgyűjtő-felület (Fotó: Martin Varga)

Ezek az információs adatlapok nélkülözhetetlen alpnak bizonyultak a formálódó webes és mobilalkalmazások számára. Több hónap alatt ez az adatbázis 352 objektumot elérő tartalommal töltődött fel. Mindez egy lenyűgöző szám, amely csak megerősíti a római kulturális örökség e kiterjedt dunai adatbázisának létrehozásának szükségességét. Egy egyszerű importálás után minden információ könnyen szerkeszthető és a jövőben is egyszerűen folytatható lesz Microsoft Excel környezetben. Szeretnénk megköszönni partnereinknek az időt és az erőfeszítést; nagyra értékeljük, és hisszük, hogy az összegyűjtött adatok szilárd alapot képeznek majd a projekt további mérföldköveihez.

Alkalmazás (applikáció) fejlesztési folyamat

Bevezetés

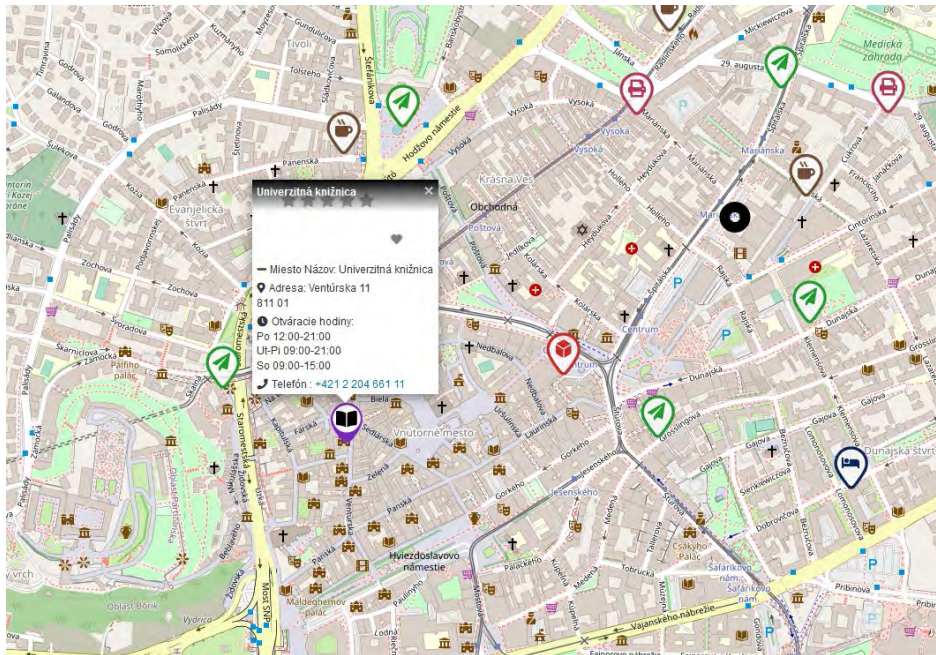
A Living Danube Limes alkalmazás célja, hogy bemutassa a római kori erődítmények és települések régészeti lelőhelyeit a Duna régióban. Célja továbbá, hogy növelje ezen jelentős és lenyűgöző helyek turisztikai vonzerejét, és erősítse a Duna-vidéki római civilizációval kapcsolatos kulturális és történelmi ismereteket. Funkcionális és magával ragadó élményt nyújtani a felhasználóknak - jelenlegi és jövőbeli turistáknak, de az Élő Duna Limes régió lakosainak is. Elkészítéséhez több lépésre van szükség:

Az alkalmazás vázlatának és alapvető jellemzőinek meghatározása a PP-kkel való egyeztetést követően

2021 elején online találkozó került megrendezésre valamennyi projektpartner részvételével abból a célból, hogy a project résztvevői megvitassák az alkalmazással kapcsolatos ötleteket és a koncepciót. A találkozót követően az alkalmazás vázlata és alapvető jellemzői meghatározásra kerültek.

Az alkalmazás célja a 10 partnerország által összegyűjtött, az egykori római limes mentén fekvő régészeti lelőhely bemutatása, összefüggésben a régészeti leletekkel, a helyszínhez kapcsolódó egyes eseményekkel, kiállításokkal szövegek, képek és videók kíséretében. A 8 kísérleti helyszín virtuális rekonstrukció segítségével is bemutatásra kerül. A helyszínek ikonok formájában jelennek meg egy interaktív térképen, amely a felhasználói felület alapmotívuma lesz. Az interaktív térképen lehetőség lesz nagyításra és pásztázásra is. A régészeti lelőhelyek ikonok formájában a római limes történelmi korszakai szerinti rétegeken kerülnek megjelenítésre. A felhasználóknak lehetőségük lesz a történelmi időszakok megváltoztatására, hogy a római limes fejlődését és változásait a kiválasztott időszaknak megfelelően megjelenő és eltűnő ikonok segítségével mutassák be. A helyszín ikonjának megérintésével az alapvető információk a képpel együtt

megjelennek a rendelkezésre álló fényképekkel, videókkal, tárgyakkal, vagy VR-rekonstrukciókkal együtt. Az interaktív térképeken GPS-lokalizáció segítségével megjelenik a felhasználó aktuális tartózkodási helye.

Példa a térképes felületre - Archimapa - építészhallgatók számára releváns helyszínek (Forrás: <https://archimapa.spfastu.sk>)

Az alkalmazás elsődleges nyelve az angol lesz. Csak kiválasztott információk (pl. régészeti lelőhelyre vonatkozó, történelmi információk) lesznek elérhetőek a helyi nemzeti nyelven is. A videók és az interaktív tartalmak, úgy mint VR-rekonstrukciók, elsősorban angol nyelven készülnek.

Mivel a bemutatott adatok különböző formátumokban kerülnek feltüntetésre, a partnerek közötti jelenlegi és jövőbeli kommunikáció megerősítése és fenntartása érdekében sor kerül egy közös tartalomkezelő rendszer létrehozására. Ezt a tartalomkezelő rendszert össze kell kapcsolni az alkalmazással, hogy biztosítsa a folyamatos frissítést és a felhasználók értesítését.

Az alkalmazás kompatibilis lesz az Android és iOS okostelefonokkal, és letölthető lesz az említett platformok alkalmazásboltjaiból.

Az alkalmazás elérhető lesz a projekthez kapcsolódó weboldalon linkkel, illetve egy interaktív térképpel, amely alapvető információkat tartalmaz az egyes régészeti lelőhelyekről.

Kommunikáció informatikai szakemberekkel a műszaki kérdések, a munkálatok körének és terjedelmének, az árak és a megfelelő szoftvereszközöknek meghatározása érdekében.

Az alkalmazás és a tartalomkezelő rendszer kialakított koncepcióit és céljait különböző informatikai szakemberekkel és szakértőkkel egyeztetve határoztuk meg. Konzultációt folytattunk az olyan technikai kérdésekről, mint az alkalmazásboltok méretkorlátozása, a különböző adatoknak az alkalmazáson belüli bemutatása, a tárhelymegoldások, az adatbázis és a tartalomkezelő rendszer. E problémákra több megoldást is megvitattunk. Az alkalmazásboltok által az alkalmazás méretkorlátozásának megoldása érdekében lehetséges volt olyan progresszív webes alkalmazás létrehozása, amely online adatokat tárol és használ, így az adatokat a mobil eszközre továbbítja, miközben nem meríti ki az eszköz összes erőforrását. A különböző adatok 3D-ként, térkép adatként, képként és egyéb módon történő megjelenítésének megoldására a Map Box SDK a Unity Engine-en belül használható, működőképes lehetőségnek tekinthető. Adatbázisként a Drupal vagy a Laravel keretrendszeren alapuló tartalomkezelő rendszerrel az SQL vagy a PostgreSQL használható. Az adatokkal való hatékony munkához szükség van az előzetes pontos válogatásra, ezért különböző adatbázis-struktúrákat terveztünk és egyeztetünk szakértőinkkel. A kommunikáció eredményeként létrejött egy Google űrlap, amelyet az alkalmazásfejlesztővel való megállapodás aláírása előtt előzetesen az adatok összegyűjtésére és rendezésére használtunk.

Példa a MapBox Unity SDK használatára (Forrás: <http://barankahyaoglu.com>)

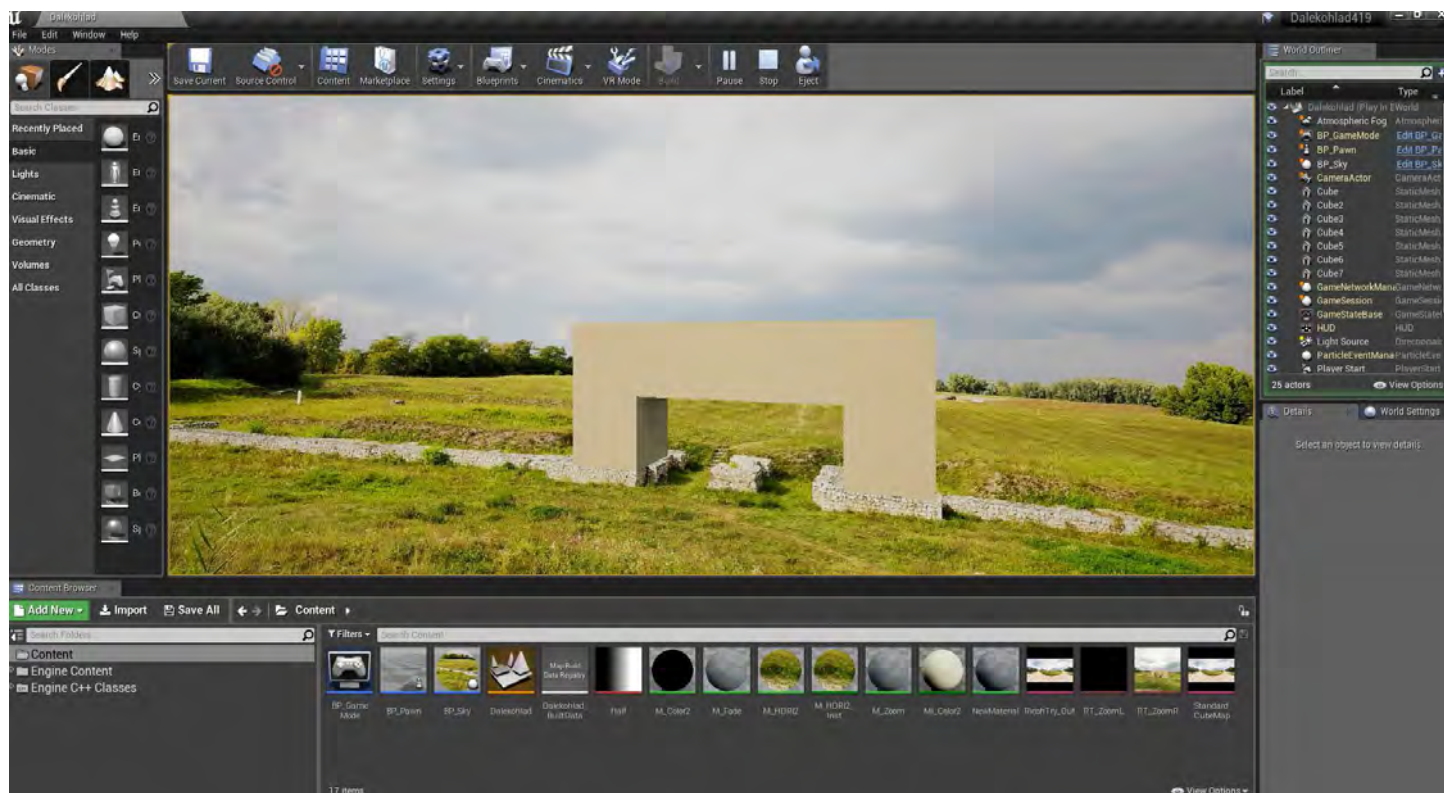
Az adatlap elkészítése és az adatgyűjtés

A további alkalmazásfejlesztéshez szükséges adatok összegyűjtése és rendezése érdekében megterveztük a Régészeti lelőhelyek Google Adatlapját. Az űrlap segítségével, meghatározott kérdéseken keresztül adatokat gyűjtünk össze az egyes projektpartnerektől, meghatározva az adatok jellegét és terjedelmét, melyet az adatbázis építésekor használunk. A teljes projektkonzorciumtól történő adatgyűjtés során a 936 lelőhelyből 352 lelőhely adatának összegyűjtése valósult meg. Mindez teljesebb képet ad az adatok feldolgozásához és felhasználásához szükséges erőforrásokról. Mindazonáltal a Google űrlapnak megvannak a maga korlátjai az adatkezeléssel kapcsolatban. Többek közt nem volt lehetőség új képet hozzáadni az adatbázishoz. Ezt a problémát úgy lehetett megoldani, hogy a képeket az űrlap adminisztrátora manuálisan adta hozzá. Az összegyűjtött és strukturált adatokat az új tartalomkezelő rendszerbe másoljuk, majd az alkalmazásban tovább használjuk.

Adatgyűjtés a VR-rekonstrukcióhoz - kommunikáció a VR-bemutatók területén dolgozó szakértőkkel

Az egyes országok kísérleti helyszíneiről virtuális rekonstrukciót készítünk, ezért a helyszínek kézi rekonstrukciójához részletesebb vizuális adatokra mutatkozott szükség. Miután a kérdést partnerünkkel, az LBI Arch Pro-val, megvitattuk, úgy döntöttünk, a STUBA három kísérleti helyszín - Horvátország, Ausztria és Németország - adatait fogja összegyűjteni. A többi kísérleti helyszín adatait pedig az LBI Arch Pro fogja összegyűjteni. Az adatgyűjtést követő találkozó célja a következő lépések megvitatása, valamint a VR-rekonstrukciók hasonló vizuális és grafikai stílusáról és az alkalmazás kompatibilitási kérdéseiről való megállapodás lesz. Ezután a helyszínek 3D-s modellezése következik.

Mivel a világjárványhelyzet nem tette lehetővé a helyszínek felkeresését a részletes vizuális adatok gyűjtése céljából, az adatgyűjtés egy másik Google-űrlapon keresztül történt. Az adatszolgáltatás még folyamatban van. Eközben Iza adatainak felhasználásával kipróbáltuk az Unreal Engine-ben történő VR-rekonstrukció-készítés lehetséges technikai munkafolyamatait.

A 3D modellek importálásával kapcsolatos technikai munkafolyamatok kipróbálása Iza fotografikusan rögzített környezetébe (Forrás: Ing. arch. MArch. Roman Hajtmanek)

Az alkalmazásfejlesztő közbeszerzése és a szerződés aláírása

Az egész folyamat legnehezebb feladatának a közbeszerzés tűnt, mivel annak adminisztratív és pénzügyi szabályai az év elején ellehetetlenítették egy professzionális alkalmazásfejlesztő cég szerződtetését. Mindazonáltal az adminisztratív problémák leküzdése és az alkalmazás további technikai specifikációja után a tervek szerint az év végéig befejeződik a közbeszerzés, és létrejön a szerződés az alkalmazásfejlesztő céggel. Ezek a problémák a folyamat következő lépéseit is késleltették, mivel azok nagyban függenek a szerződött informatikai szakemberekkel való szoros együttműködéstől.

Az alkalmazás grafikai tervének elkészítése

A letisztult grafikai tervezésnek köszönhetően az alkalmazásban a régészeti lelőhelyek ikonjaival ellátott térkép nagyításával és pásztázásával hozzáférhető, felhasználóbarát felület jött létre.

Az informatikai szakértőkkel folytatott konzultációk alapján lehetséges, hogy az interaktív térkép 3D-s is lehet, ami új lehetőségeket nyit a grafikai tervezésben. Mindazonáltal az alkalmazás tervezése még folyamatban van, a végeredmény az alkalmazás fejlesztőjével való további egyeztetés során felmerülő követelményektől és technikai korlátoktól függően.

Tartalomkezelő rendszer fejlesztése

A szükséges adatok gyűjtése még folyamatban van a Google Forms segítségével, de a tervek szerint az alkalmazásfejlesztő szerződtetése után 4 héttel a tartalomkezelés már futni fog, így a partnerekkel további megbeszéléseket folytathatunk. Ezt követően a Google Forms adatai integrálásra kerülnek az új rendszerbe. A tartalomkezelő rendszer megkönnyíti az alkalmazás adatbázisának frissítését. A rendszer háromféle fiókkal rendelkezik majd az alkalmazás tartalmának szerkesztésére: a társult partnerek fiókjai - csak a saját tartalmukat tudják szerkeszteni, a projekt vezető és elsődleges partnerei fiókjai - saját és társult partnereik tartalmát tudják szerkeszteni, illetve néhány adminisztrátori fiók az adatbázis és annak teljes tartalmának adminisztrálására.

Az egyoldalas weboldal fejlesztése

A tartalomkezelő rendszer kifejlesztése után, 2022 elején kerül sor az egyoldalas weboldal kialakítására. Ez a weboldal tartalmazza majd a projektre vonatkozó alapvető információkat, interaktív térképet a helyszínekkel és azok alapvető adataival, valamint az alkalmazásboltok linkjeinek bemutatását. A tervek szerint ez a honlap 2022 márciusának végére válik elérhetővé.

Az alkalmazás prototípusának és végleges változatának fejlesztése

Az alkalmazás prototípusa március végére készül el, beleértve a tartalomkezelő rendszerrel való összekapcsolást és a VR-rekonstrukciók kipróbálását. A prototípus hibakeresése és hangolása után az alkalmazás végleges változata május végére kerül fel az alkalmazásboltokba. Az alkalmazás engedélyezése az alkalmazásboltokban szintén időt igényel, így a tervek szerint 2022. június végére készül el.

Egyes nemzeti legendák, hagyományok és történetek a római eredetig visszavezethetően

Utazzon velünk a Duna mentén, és fedezze fel a római korból származó, máig fennmaradt legendákat, szokásokat és ünnepeket.

Ausztria, a sírkövek és az épületáldozatok szokásainak összefoglalása /szerző: Maria Erker (PLUS)/

A római kultúrával együtt a sírkövek állításának szokása is átkerült a kelta-germán területre. Ez a szokás korábban ismeretlen volt. A sírköveken a halottak képeit ábrázolták; az elhunyt nevét, korát, származását és foglalkozását is feltüntették a köveken.

Új épületek építésekor egyes német nyelvterületeken az új épület alapjába oklevelet vagy érméket helyeztek. A középkorban volt szokás, hogy az építkezés során érmék, beépítése mellett a falazat anyagához tojást használtak, vagy állatokat áldoztak, illetve akár élve is befalazták őket. A rómaiaknál is gyakoriak voltak az építési áldozatok; így ez a szokás a római korba vagy akár a rómaiak előtti időkre nyúlik vissza. A salzburgi múzeumban található egy kis fém bikaszobor, amelyet a Salzach folyó partján találtak, és amelyet egy híd építéséhez szükséges római építési áldozatként értelmeznek. Lehetséges, hogy Iuvo folyóisten vagy Jupiter, az istenek atyja számára bemutatott áldozat volt.

Magyarország és Románia római korig visszanyúló ünnepei /szerző: Kovács Máté Gergő (BME) és Kiss Zsuzsanna Emília (BME)

November 11 Szt. Márton napja

A különböző Szent Márton-napi hagyományok egy olyan személyhez köthetők, aki a pannoniai Savariában (Szombathely) született Kr. u. 316 és 317 körül. Szent Mártonról köztudott, hogy Kr. u. 361-ben Ligugéban megalapította az első európai szerzetesi kolostort, és hogy Tours püspökévé választották. A Kr. u. 371-ben Tours püspökévé választásának történetéhez kapcsolódóan a liba továbbra is népszerű étel novemberben.

December 25, Karácsony

A régi és folyamatosságot mutató hagyományok legnyilvánvalóbb példája a karácsony, mint a kereszténység egyik legfontosabb ünnepe. Dátuma az őszi téli napfordulóhoz köthető. Az ókori római hiedelemvilágban - különösen a Mithrász-kultusz hagyományai szerint - ez az idő volt a Nap újjászületésének napja, a "Dies natalis solis invicti".

Január 11, Juturnalia

A rómaiak ezen a napon ünnepelték Juturnát, a vízforrások istennőjét és Janus isten feleségét, ahogyan azt A.M. Marinescu román etnológus és folklorista leírta. A román keresztény ortodox naptárban január 6-a Bobotează ünnepének van szentelve. A víz, a folyók, tavak, tengerek és minden vízforrás szentté válik egy különleges vallási szertartás során. A szentelt vizet a házakra, tárgyakra és emberekre szórják, hogy megvédjék őket.

Január 22, Vince napja

A Vince (Vincent) név a latin "győztes" kifejezésből származik. Ezért ennek a Szent Vincéről elnevezett napnak a tél sötét erőinek legyőzése és a tavasz eljövetele kötődik. Szent Vince régóta a magyarországi borászok védőszentje. Ezen a napon a szőlősgazdák szőlővesszőket vágnak, melyet otthonaikban rügyeztetnek. A szép hajtások jó bortermést jelentenek.

Február 10, Faun ünnepe

A faun Itália egyik legősibb mitológiai alakja, a hegyek, dombok és mezők szelleme, a szarvasmarhák, a földek és a mezőgazdaság védelmezője. A rómaiak február 13-án ünnepelték Faunt. A román keresztény ortodox naptár február 10-én ünnepli Szent Haralambie napját. Hagyományosan a parasztok erre az alkalomra a termésükből származó termékeket

(búza, kukorica, liszt stb.) a templomokba vitték, és különleges istentiszteletet tartottak, hogy megáldják a földeket, a termést és az állatokat, és hogy védelmet és bőséget kapjanak.

Március 1, Mărtișorul

Március 1-jén Romániában a férfiak a nőknek és lányoknak úgynevezett mărtișoare-t, vagyis piros-fehér zsinórral díszített tárgyakat ajándékoznak. Ugyanezen a napon a rómaiak Mars istent, a háború, egyúttal a természet, a tavasz és a mezők istenét is ünnepelték. A rómaiak számára ez volt a Matronalia napja, az összes római anya ünnepe, amelyet Calendae Foeminariumnak is neveztek. Mars isten kettős jelleme lehetett az oka a piros és a fehér zsinór kombinálásának. A mărtișoare nevű apró tárgyak viselése szerencsét hozott a következő évben. A Mărtișor hagyománya a helyi trák mitológiában ősbibb gyökerekkel rendelkezhet.

Horvátország, Lukanika kolbász, évszázadokon át népszerű étel /szerzők: Ivana Ožanić Roguljić, Mislav Fileš (IAHR)/

Sok más, hasonló hagyományokkal rendelkező országhoz, leginkább Szerbiához, Bulgáriához és Görögországhoz hasonlóan, a mai Srijem / Szerém régióban is megtalálható egy római korból származó kolbászkészítési recept. Ezt a receptet Apicius római szerzőtől ismerjük, a Kr. u. 1. századból származó receptgyűjteményéből. Bár az ő receptje meglehetősen egyszerű, a mai Lukanika némileg eltér tőle, mivel enyhén erjesztett sertéshúst és különböző, a kolbászban ritkán használt fűszereket használ, mint például fenyőmagot, babérlevelet, rutát és savanyúságot.

Szerbia, az elhunynál hagyott pénzérme ősi temetkezési rítusa /Tijana Mrđić Nemanja Mrđić (IAB), Milena Krklješ, Olivera Marković, Marina Carević Tomić (FTN)/

Számos római kori sírban találtak érmét a sírlégtér részeként. Ezt az érmét a komposnak kellett fizetni, hogy átkelhesse a Styx folyón az alvilágba. Még ma is a legtöbb család, még ha erős keresztény hagyományokkal is, hagy némi pénzt - érmét és papírpénzt az elhunytak zsebében, bár ennek semmi köze a kereszténységhez, mivel a mennybe való utazásért nem kérnek díjat. A megkérdezettek közül szinte senki sem tudja a szokás magyarázatát, eredetét. Az egyetlen válasz általában az volt, hogy ez egy szokás, és hogy "a költségekért". A papok nem ellenzik a hagyományt, és nem próbálják megváltoztatni a pogány eredetét, vagy rábeszélni az embereket, hogy tartózkodjanak tőle.

Románia, Róma folyamatos nyelvi öröksége, Ana-Maria Machedon (UAUIM)

Románia elnevezése a latin romanus szóból származik, melynek jelentése római.¹

A román nyelv

A román nyelv a római Dácia tartományban beszélt latin nyelvből ered, mely örökölte a latin nyelv hangtanát, szókincsének nagy részét és nyelvtanát.² Alexandru Rosetti román nyelvész és filológus adta a román nyelv genealógiai meghatározását: "A román nyelv a Római Birodalom keleti részén, a dunai római provinciákban (Dácia, Dél-Pannónia, Dardánia, Moesia Superior és Inferior) folyamatosan beszélt latin nyelv, attól a pillanattól kezdve, hogy megjelent az említett provinciákban, egészen napjainkig".³

Felhasznált irodalom:

Academia Republicii Socialiste România, (1996), Dicționar Enciclopedic Român, Vol.IV, București: Editura Politică.

Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan" (1998), Dicționar explicativ al limbii române, 2nd edn., București: Editura Univers Enciclopedic.

Marinescu, A.M. (2008), Cultul păgân și creștin. Sărbătorile și datinile romane vechi, București: Editura Saeculum I.O

Nicolau, I. (1998), Ghidul sărbătorilor românești, București: Humanitas

Ožanić Roguljić, I. (2008): Olivia's Cookbook, Roman Recipes Adapted for the 21st Century, Municipal Museum Vinkovci, Vinkovci 2008.

Sreten P. Nedeljko B. Etno-kulturološki zbornik, ETNO-KULTUROLOŠKA RADIONICA SVRLJIG, Svrlijig, 2013.

Tátrai Zs.– Karácsony Molnár E.: Jeles napok, ünnepi szokások (Budapest 1997).

A járványügyi helyzet miatt a korábban tervezett régészeti nyári egyetemet hibrid formában kellett lebonyolítani. Az első rész virtuálisan, online előadássorozat formájában került megrendezésre 2021. június 14-18. között. A Régészeti Nyári Egyetem második, gyakorlati része a Viminaciumi Kutató- és Látogatóközpontban került megrendezésre 2021. szeptember 2-5. között. A nemzetközi oktatási rendezvény célcsoportjai olyan egyetemi hallgatók voltak, akiknek fő érdeklődési köre a kulturális örökség, a római kori régészet, vagy építészet- és művészettörténet. A rendezvényt a belgrádi Régészeti Intézet szervezte.

A program első része, a Virtuális Nyári Egyetem egy munkahéten belül öt napon keresztül zajlott, előadássorozat formájában, Zoom online felületen. Az előadások tematikus egységekbe voltak csoportosítva, több kiegészítő előadással (pl. új leletek Viminaciumban, kísérleti régészet stb.). A konferencián 20 előadó vett részt 6 különböző országból (Szerbia, Horvátország, Magyarország, Szlovákia, Ausztria és az Egyesült Királyság). Az előadások különböző témákat érintettek: az új technológiák alkalmazása a régészetben, a római limes, a kulturális örökség védelme, megőrzése, értelmezése és bemutatása, valamint a régészet oktatása. A program során a résztvevők számára virtuális túrát is szerveztek a Viminacium Régészeti Park és Kutatóközpont (Domus Scientiarum) területén.

A virtuális iskola előadássorozatában 30 résztvevő (főként diákok és fiatal kutatók) vett részt 12 országból (Szerbia, Horvátország, Montenegró, Bulgária, Románia, Magyarország, Szlovákia, Lengyelország, Ausztria, Németország, Törökország és Dél-Korea). A nyári iskola végén a résztvevők két feladatot kaptak házi feladatként. Az első feladat egy zárójelentés megírása volt, amely tartalmazza az iskoláról és az előadásokról szerzett személyes benyomásokat. A második feladat a geofizikai szempontból felmért területéről készült több fotóból álló, saját szavakkal megfogalmazott értelmezés elkészítése volt. A feladatok elvégzése a nyári iskola szeptemberi, gyakorlati szakaszának előfeltétele volt.

A régészeti nyári egyetem második, gyakorlati részét a belgrádi Régészeti Intézet és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem szervezte a Viminacium Régészeti Parkban. A Viminaciumi Nyári Iskola gyakorlati részére az első, online rész minden résztvevője meghívást kapott. A COVID-19 helyzete, néhány résztvevő magánéleti és üzleti kötelezettségei, valamint pár technikai probléma miatt a résztvevők száma jelentősen csökkent. Az iskola második részében 2 országból (Szerbia és Magyarország) 7 résztvevő vett részt, köztük 5 hallgató. Valamennyi résztvevő a viminaciumi Limes Parkban volt elszállásolva.

A program négy napon át tartott. Az első két nap a Viminacium Régészeti Park és a Kutató- és Látogatóközpont területén zajló tevékenységeket foglalta magában. Ez idő alatt a résztvevők megismerkedtek a szerbiai régészet számos aktuális helyzetével, Viminacium példáján:

- kulturális örökség bemutatása és turisztikai hasznosítása új technológiák felhasználásával
- tudományos kihívások és a turisztikai igények együttes kezelése a modern Szerbiában - a "Domus Scientiarum" Viminacium Tudományos Kutató- és Látogatóközpont.
- Geofizikai felmérések - előadások a terepi és adatfeldolgozási gyakorlatról

Az iskola utolsó két napja a Vaskapu-szoros területére és Ram/Lederatába szervezett kirándulások jegyében telt, amelyek során a résztvevők a szerbiai limes ezen részének legfontosabb látnivalóit tekintették meg.

Az utolsó napon a résztvevők egy rövid kérdőívet töltöttek ki, amelynek célja a nyári iskola értékelése volt. Mindannyian pozitívan válaszoltak, kiemelve, hogy a legjobban a Viminacium Tudományos Kutató- és Látogatóközpont, a Régészeti Park és a Mamut Park körüli túra tetszett nekik, emellett a Vaskapu felé tett szakmai út is nagy tetszést aratott.

LIVING DANUBE LIMES PROJECT

How to make invisible - visible

Archeological Methodology and Presentation

in the Digital era

Viminacium Summer school 14-18 June 2021

A WP T2 PROGRAMCSOMAG ELŐREHALADÁSA

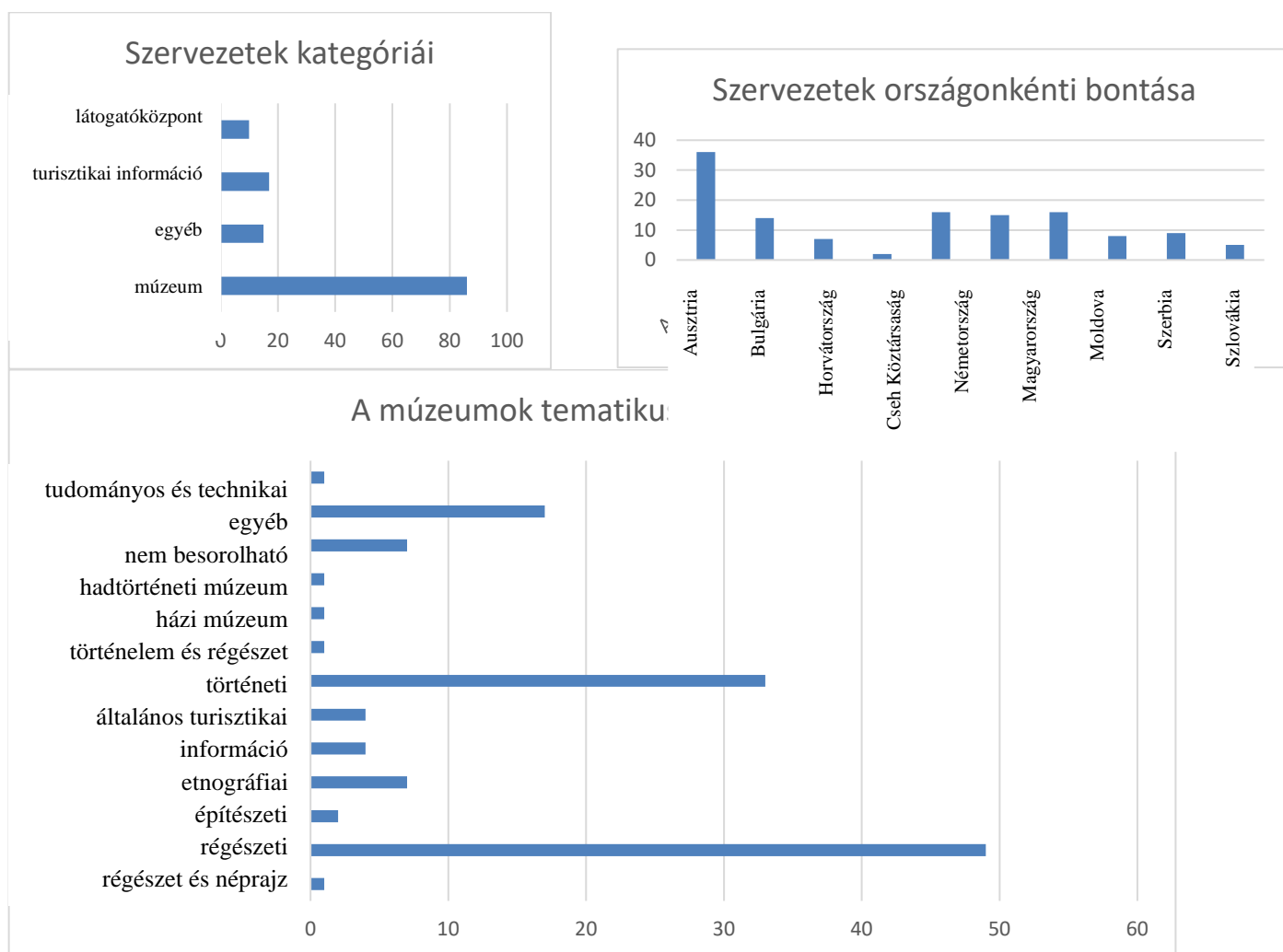
Iránymutatások az erős és összekapcsolt múzeumi klaszter sikeres megvalósításához

A Carnuntumban szervezett workshop eredményei alapján a D.T2.1.1. teljesítendő célkitűzés keretében a Duna menti múzeumok klaszterének (DLMC) azonosításához kapcsolódóan két mérföldkövet sikerült elérni:

- A projektpartnerek (PP) által végzett kutatásnak köszönhetően elkészült a jövőbeli Duna Limes múzeumi klaszter lehetséges aktív potenciális tagjainak listája.
- Elkészült az erős és összekapcsolt múzeumi klaszter sikeres megvalósításához szükséges iránymutatások listája, mely gyűjtemény online elérhető. Az ötlet iránt érdeklődő múzeumok és helyszínek számára hasznos lehet a folyamat követése. A fent említett iránymutatásokkal kapcsolatos további részletekért kérjük, tekintse meg a projekt weboldalának adatbázisát.

A római limeshez kapcsolódó és a Duna mentén található múzeumok, turisztikai központok, látogatóközpontok feltérképezésével 128 szervezetet azonosítottak a tíz partnerországban (Ausztria, Németország, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Horvátország, Szerbia, Bulgária, Románia és Moldova).

Az alábbiakban a DLMC potenciális alaptagjainak leírása következik:

Az összes Living Danube Living projektpartnerrel a D.T.2.1.1. sorszámú feladat (NTC "Bulgarian Guide") során összegyűjtött és a hírlevélhez igazított adatok.

Az elvégzett felmérés során az LDL-partnerországok különböző helyszíneiről érkező résztvevők megosztották aggodalmukat a múzeumi klaszter céljairól és előnyeiről szóló információk hiányával kapcsolatban. Az iránymutatások

ezeket az aggályokat azáltal kezelték, hogy felvázolták az erős és összekapcsolt DLMC megvalósításának különböző kulcstényezőit és témáit, és minden potenciális tag és partner számára egyértelmű és kölcsönös megértést és egyetértést biztosítottak az ilyen együttműködés hasznosságáról és jelentőségéről.

A DLMC jövőképét, küldetését és fő célját világossá tették: A DLMC azért fog létezni, hogy a közös római örökség láthatóságát biztosítsa annak egyedi értéke révén. Szinergiát fog generálni a Duna mentén található múzeumok és turisztikai központok között, hogy a helyi és nemzetközi közösségek felé vetítse és népszerűsítse a római örökség képét és értékét, és végső soron növelje és fejlessze a régió társadalmi és gazdasági potenciálját. Ezt az azonosított kulturális örökségi helyszínek - elsősorban a kísérleti helyszínek - egy közös márkánév és egy közös kulturális útvonal keretében történő összekapcsolásával, valamint az összes érintett érdekelt fél és a helyi közösségek bevonásával fogják elérni.

Stratégiai dokumentum egy erős és összehangolt Duna-Limes múzeumi klaszter létrehozásáról

Ezen iránymutatások alapján a D.T2.1.2. teljesítendő feladat keretében mélyreható kutatás folyik a dunai limes múzeumi klaszterek (DLMC) konszolidációs eszközeiről. E kutatás révén stratégia kerül kidolgozásra arról, hogy hogyan lehet a DLMC-t különböző szakaszokban létrehozni. Mivel a DLMC két különböző ágazati iparág (a turisztikai ipar és a kulturális és kreatív ipar) keretében és nyolc különböző országban fog működni, a szinergiák, a tőke, az erőforrások vagy az infrastruktúra iránti igényei sokfélék, illetve egyenlőtlenek lehetnek. A konszolidációs eszközök javaslatot fognak adni a személyzet mobilitásával és képzésével, a promócióval és marketinggel, az innovációval és kutatással, valamint az ágazatközi vállalatokkal kapcsolatos valamennyi lehetséges tevékenységre.

Ezért alapos makro- és mikroszintű elemzésre van szükség azokról az erőkről, amelyek a DLMC-t innovatívvá és dinamikussá teszik. Fontos a támogató tagok azonosítása - a magtagok ellátása a végeredményhez szükséges erőforrásokkal (kiállítási anyagokra és tervezésre, nyomdai és szerkesztési munkákra, felújítási eszközökre, felújítási szakértelemre, reklámra és rendezvényekre, idegenvezetőkre, műtárgyakra és kézművességre, zenei és színházi előadásokra, innovációra és technológiára stb. szakosodott kvv-k vagy startupok), a soft támogató infrastrukturális partnerek, amelyek azok a köz- és magánszereplők, akik megkönnyítik az alap- és támogató tagok (önkormányzatok, képviselői hatóságok, civil szervezetek, iskolák, egyetemek) munkájának adminisztrációját és végrehajtását, valamint a kemény támogató infrastrukturális partnerek, amelyek azok a magán- és közszereplők, akik biztosítják a kötelező infrastrukturális létesítményeket, például utak és kikötők telepítését és karbantartását, kerékpárutak kialakítását, internet- és mobilkapcsolatot, vízkezelést.

A klaszter kiépítéséhez felülről lefelé irányuló megközelítést alkalmaztak és követtek, nevezetesen a helyi gazdaságba jótétet vonzó szereplők (múzeumok, turisztikai és információs központok) azonosítására irányuló elemzés alapján, valamint a klaszter alaptagjaivá válásuk és a több látogató vonzása érdekében történő prioritizálásuk alapján.

A stratégia bemutatja a DLMC létrehozásának szakaszait:

- A DLMC felállítása: a koordinációs központok közötti egyetértési megállapodások a DLMC jogi formájának, struktúrájának és irányítási rendszerének felállítása az LDL-projekt során. Az összes virtuális tartalom és eszköz (az LDL alkalmazás és a QR-kódok) szintén elérhető lesz a tagok és a partnerek számára az LDL-projekt során történő használatra és frissítésre.
- DLMC Charta: Felhívás a klaszterhez való csatlakozásra. Az első célcsoport a kísérleti helyszínekhez kapcsolódó nyolc múzeum lesz.
- A DLMC intézményesítése: A DLMC intézményesítésének előkészítése hosszú távú célként, amelynek révén a DLMC eredményei beépülnek a Duna régió társadalmi és gazdasági fejlődésébe és azon túl is.

Kommunikációs stratégiai dokumentum

A D.T2.1.2. teljesítendő feladat keretében egy kommunikációs dokumentum is készül, amely felvázolja a múzeumi klaszter megfelelő kommunikációs szabványait, és elősegíti a Duna menti országok közös római brandjének kialakítását. A 2021 szeptemberében megrendezett első nemzetközi konferencián a Duna-Limes Múzeumklaszter brandpozicionálásáról tartott előadást Assoc. Prof. Dr. Stefan Serezliev, az NTC BG GUIDE külső szakértője. A DLMC brandet először a kézzelfogható és az immateriális elemekre alapozva határozzák meg; a brand kézzelfogható elemeire példa lehet a struktúrája (ez különböző modulokon keresztül történhet különböző fogalmak alatt, pl. üzleti, turisztikai, kézzelfogható

kulturális örökség, márkanév (logó és szimbólum), vizuális identitás. A brand immateriális elemei (értékek) a brandhűség, a brandidentitás, a brandimázs. A brand elfogadása, integrálása és megosztása során a DLMC valamennyi tagja között kialakítandó kommunikációs stratégia először is meghatározza a brand pozicionálásának módjait és azok gyakorlati alkalmazását a DLMC múzeumi kulturális brand felépítésében és kommunikációjában. Emellett felvázolja azokat a mechanizmusokat és szabványokat, amelyekkel optimalizálni lehet a DLMC-n belüli sikeres társulást a római Duna Limes közös bemutatása és népszerűsítése érdekében.

A Duna-menti országok összekapcsolása a közös történelem révén

A hajó partnerországok közötti megosztásának és befogadásának, valamint a kísérleti helyszíneken a turizmus fejlesztését katalizáló szerepének szabályozására a D.T2.2.1. teljesítendő feladat keretében egyetértési nyilatkozat jön létre. A kísérleti helyszínek elemzése alapján a hajó kikötése az egyes kísérleti helyszínek közelében lehetséges, kivéve Bulgáriát, Magyarországot, Romániát és Horvátországot, ahol a hajó bizonyos feltételek mellett távolabb is lehorgonyozhat. Valamennyi PP kutatást végzett annak érdekében, hogy meghatározza az egyes partnerországokban a hajó regisztrációjához szükséges feltételeket és a Duna mentén engedélyezett lehetséges megállókat. Eddig mintegy 80 helyet azonosítottak a partnerországok Duna-partjain a hajóút megállóhelyeként, valamint a hajó érkezésével és indulásával kapcsolatos események helyszíneiként.

Élő történelmi események és oktatási videók

Az A.T2.5. tevékenység előkészítéséhez - a közös örökség megértésének elősegítése a Duna menti országokban élő történelmi események és oktatóvideók révén - referenciaszabályzatot és minőségbiztosítási ellenőrzés került kidolgozásra abból a célból, hogy támogassák a partnereket a kapcsolódó események és oktatóvideók koherens és hatékony tervezésében és létrehozásában.

Az összekapcsoló körutazás bejelentése

Végre eljött az idő! A 2022-es Összekötő hajóutunk, egy 2500 km-es utazásunk tervezése egy rekonstruált római hajóval, a Danuvina Alacris-szal már javában zajlik, és olyannyira előrehaladott állapotban van, hogy 2021. november 17-én hivatalosan is be tudtuk jelenteni. Ehhez kapcsolódik az önkéntes evezősök toborzása is, akik 10 szakaszonként váltják majd egymást, körülbelül 1-2 hét időtartamot lefedve. Már most nagyon rövid idő alatt közel 200 lehetséges résztvevőtől kaptunk jelentkezést, és sokakban felkeltettük az érdeklődést a több hónapos utunk iránt. Az utazás 2022. július 15-én kezdődik Ingolstadtban (Bajorország/Németország) és november elején ér véget Romániában. Az útvonalon a meghatározott kísérleti helyszíneken jelentős eseményekre kerül sor, a csapat mintegy 80 megállót tervez útközben, mielőtt a Duna Fekete-tengeri pontjánál elérné a végcélt. Minden résztvevőnek felejthetetlen utazást kívánunk!

**2500 KM WITH A ROMAN SHIP
ALONG THE DANUBE
CONNECTING CRUISE 2022**

Registrations now open!

JOIN THE ROMAN NAVY HERE:
WWW.DONAU-UNI.AC.AT/DBU/CRUISE2022

@livingdanubelimes

A WP T3 PROGRAMCSOMAG ELŐREHALADÁSA

2021 augusztusában a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem Építészeti és Tervezési Kara lett a III. munkacsomag vezető partnere, melynek címe: "A Duna menti kulturális örökségi elemek transznacionális védelmi koncepciója, beleértve a zöld turisztikai megoldásokat". A programcsomag az egész Living Danube Limes projekt utolsó részeként a Duna mentén, valamint a Dunán átívelő összekötő infrastrukturális megoldások meghatározásával foglalkozik. A WP3 (III. munkacsomag) öt alapvető részre oszlik.

A projekt harmadik időszakában csapatunk az első feladatra összpontosított: "A Duna régió erősítése fenntartható és környezetbarát turisztikai megoldásokkal", amely maga is két alapvető célt tűzött ki maga elé. Az első a Duna menti helyszínek turizmusának erősítése, szorosan kapcsolódva a WPT2-ben megerősített múzeumi és látogatóhelyi klaszterekhez, illetve a turisztikai szempontból még nem túl fejlett helyekre és helyszínekre összpontosítva. A hangsúly a fenntartható turisztikai koncepciókon lesz, amelynek fő célja, hogy a turisták hosszabb ideig maradjanak a régióban. A legfontosabb feladatnak a Duna-menti egyes turisztikai helyszínek, kerékpárutak, tervezett kulturális útvonalak és közös, összehangolt akciók, követési tevékenységek összekapcsolását tartjuk azért, hogy a római Duna Limes helyszínek "fenntartható turisztikai láncát" hozzuk létre, amelynek célja a kevésbé ismert és turisták által látogatott területek fejlesztése, felismerése és a program közös "láncába" való integrálása. A koncepció meghatározásához elemezni kell az egyes kísérleti méretüket:

- Történelmi elemzés - inspirálhat és elvezethet a tervezett urbanizációhoz, vagy a funkcionális felhasználáshoz és kutatási feladatokhoz;
- A terület és a jelenlegi állapot elemzése, amely magában foglalja pl. a közlekedési lehetőségeket, kerékpárutakat, turistautakat, természeti értékeket - természetvédelem, lehetséges területhasználat – összevetés a vonatkozó jogszabályokkal, a terület jogszabályi változásai, a műemlékvédelem jogszabályi formája stb.;
- A terület jelenlegi tevékenységeinek és körülményeinek elemzése - turizmus típusai, a résztvevők összetétele (kor, téma stb.), sport, rekreáció - típusok, feltételek, kapcsolat a kísérleti helyszínnel, tudomány és kutatás - régészet, természettudományos kutatás, szolgáltatások - gasztronómia, szállás, közlekedés - statikus és dinamikus.

Úgy döntöttünk, hogy az alapvető információgyűjtést egy kérdőív segítségével valósítjuk meg, amelyet elküldünk az egyes kísérleti helyszínekért felelős partnereknek, és várjuk a visszajelzéseket.

A második feladat olyan zöld turisztikai megoldások kidolgozása, amelyek támogatják a fenntartható turizmus koncepcióját és fellendítik a turizmust a fejletlen területeken. Ezt a feladatot érzékenyen kell végrehajtani, hogy a természeti örökséget ne károsítsa a túlzott turizmus. A javaslatban a közlekedési módokra, az alternatív energiaforrások használatára, valamint a hagyományos építőanyagok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák használatára összpontosítunk. Például:

- Alacsony szénlábnyomú közlekedés - kerékpárok, robogók, elektromos járművek és hajók használata, elektromos töltés a parkolóban vagy kerékpárállomásokon.
- Új épületek építése - A természetes energiaforrások felhasználása szempontjából racionális a tervezett fejlesztés koncentrációja; meg kell határozni, hogy szezonális vagy egész éves használatról van-e szó; a létesítmények kapacitását alaposan elemezni kell a környezetre gyakorolt esetleges negatív hatások szempontjából; ez különösen vonatkozik a hosszabb ideig, illetve rövid ideig a területen tartózkodó látogatók számára; a turizmus és a kihasználtság szintje döntő a környezeti terhelés szempontjából; az új építkezések formájának tiszteletben kell tartania a római műemlékek értékeit, és nem szabad versenyeznie velük.

Annak érdekében, hogy több adatot kapjunk a meglévő kísérleti helyszínekről és azok jövőbeli lehetőségeiről és terveiről a zöld megoldásokkal kapcsolatban, úgy döntöttünk, hogy kérdőíves alapinformációgyűjtést hajtunk végre, amelyet az egyes kísérleti helyszínekért felelős valamennyi partnerünknek elküldünk, és várjuk visszajelzéseiket.

A következő időszakban, a 2022-es év elején az Építészmérnöki és Tervezőmérnöki Karunk a III. munkacsomag egyéb feladataira fog összpontosítani. Ide tartozik a fizikai rekonstrukció és a láthatósági intézkedések szerepe, amelyek a római örökség bemutatásának különböző lehetőségeivel foglalkoznak az egyes kísérleti helyszíneken. Ezek elsősorban nem invazív és visszafordítható bemutatási módszerek. Nem zárjuk ki a rekonstrukció fizikai formáit (konzerválás, másolatok, indikatív rekonstrukciók), de elsősorban az egyes régészeti lelőhelyek kulturális és történelmi értékeinek alacsony költségű bemutatási és láthatósági lehetőségeire összpontosítunk. Ebben a feladatban az LDL projektpartner - Ion Mincu Építészeti és Urbanisztikai Egyetem - kutatásainak nyomán követését tervezzük.

A III. munkacsomag (WP) speciális részét képezi a "Digitális infrastrukturális megoldások kidolgozása és harmonizálása" című feladat, amelyet egyetemünk koordinál, és amely a projekt fontos része, különösen a bemutatás és megvalósítás szempontjából. Ez a projektrész magában foglalja egy mobilalkalmazás és egy weboldal létrehozását, amely az alkalmazás terjesztését segíti. Az alkalmazás feladata a projekt során szerzett összes információ integrálása és terjesztése a felhasználók között. Létrehozásához adatgyűjtés, elemzés és az összetevők, valamint a technikai megoldások kiválasztása szükséges. Minderről bővebb információ a leírásunk további részében olvasható.

A III. munkacsomag a projekt utolsó része. Az együttműködés utolsó évében számos esemény vár ránk, különösen a projekt záró workshopja és a régóta várt út egy római kori hajó rekonstruált példányával a Dunán Németországtól a Fekete-tenger deltájáig. A Covid-19 világjárvány okozta súlyos európai és világméretű helyzet miatt az LDL projektet nem lehet teljes mértékben a tervezett módon megvalósítani. Ennek ellenére hiszünk abban, hogy a következő, 2022-es év optimistább lesz, és a projektpartnerek találkozhatnak közös rendezvényeinken, illetve további lépéseket tehetnek a projekt egyik fő célja, a Duna mentén élő európai nemzetek integrációja felé.

Bal oldali kép: Lapidárium - installáció - Szlovákia - Komárno (Fotó: Duna Menti Múzeum, Komárno)

Középső kép: Celemantia bemutatóközpont - Komárno - Szlovákia (Fotó: Szlovák Tudományos Akadémia Régészeti Intézete)

Fotó jobbra: Római játékok, Gerulata, Szlovákia (Fotó: Pozsonyi Városi Múzeum)

A WPI PROGRAMCSOMAG ELŐREHALADÁSA

A hajóépítés előrehaladása

A pandémiahelyzet miatt a munka csak 2021. április 24-én folytatódhatott. Mintegy 20 önkéntes segítségével szállítottuk fel a 20 m hosszú gerincet a fatelepről. A hajógyár helyszínén a gerincet a földhöz szilárdan lehorgonyzott tappancsokra rögzítettük. Ezután méretre vágtuk, a sérült részeket kicseréltük, és egy vízvezető csatornát dolgoztunk be. Ez utóbbi fontos funkció, amely lehetővé teszi a fenéktérben felgyülemelő víz egyenletes eloszlását.

A következő cél az építési tér rögzítése volt, hogy ezt követően a deszkákat nyomással lehessen a végleges formába hozni. Ehhez a 2020 decemberében már a vonal- és váztervek szerint megépített formákat az előre megrajzolt pontokon rögzítettük a gerinchez, melyet a végükön szintén szilárdan le kell horgonyozni. Ehhez először oldalirányban stabilizáltuk őket lécekkel a betonpadlón, majd a tetejükön, a speciálisan erre a célra épített állványzaton (a csúszdán) az úgynevezett számárhoz rögzítettük. Az oldalsó lécekre ezután már nem volt szükség. A következő lépésként a felső deszkát a bal és a jobb oldalra rögzítettük. Ehhez az első lécs felső és alsó határainak formáihoz csíkokat rögzítettünk, ahová később a deszkát szereljük. Egy kihagyott pálccal ellátott sablont rögzítettünk közéjük úgy, hogy a pálcák hegye elérje a csíkok felső és alsó részét. Ezt a sablont egy 20 m-es deszkára helyeztük, és a sablonok csúcsairól pontokat rajzoltunk a deszkákra. Ezeket a pontokat egy összekötő lécs segítségével harmonizáló módon összekötöttük, majd a deszkát kifűrésztük. Ezt követően ezt az első deszkát a lécek közé rögzítettük a jobb oldalon, majd a másodikat a bal oldalon. A repedések elkerülése érdekében lenolajjal vontuk be őket. Összesen kilenc deszkát kellett felszerelni mindkét oldalon, a hátsó léccel együtt.

Mindezek után "szorgalmas munka" következett: Körülbelül 35 padlólemez készült. A padlólemezeknek, amely oda kerül, ahová később az árbocot rögzítjük, vastagabbnak kell lennie, mert stabilizálnia kell az árbocot. Egy tömör tölgyfadarabból faragtuk ki, amely október végén készült el. A padlólemezeket rugalmas láncsal rögzítettük a hajótestre. Ehhez a bal oldalon három csíkot, az áramvonalas formaszélekhez igazítottunk, ameddig a padlólemez később érni fog. A csíkokon keresztül legalább három ponton át kell tudni vinni a láncot. Ez azt jelenti, hogy 18 m-en keresztül három csíkot kellett rögzíteni. A csíkok helyét a bal oldali láncra jelöltük. Ezt a három pontot aztán a láncról a sablonra (nyárfa, 3 mm) vittük

át. A pontokat egy kis léccel áramvonalasan összekötötték. Ezt a vonalat a nyárfán a baloldalra tükrözve, a nyárfát sablonként kifűrésztük, és átvittük a padlólemeznek megfelelő tölgyfadarabra. A tölgyfát ezután kifűrésztük, gyalultuk és simára csiszoltuk. Ezt a munkát mind a kb. 35 padlólemezre el kellett végezni, mivel minden padlólemez egyedi formájú. Biztonsági okokból az átmérők és a hosszok mindig kissé eltérnek a történeti modelltől, hogy elkerüljük a baleseteket, és hogy a hajó kibírja a daruval való emelést és a szárazföldön való szállítást is, amit a római modellnek nem kellett elviselnie. A hajógerincből a hajótest felső széléig (az első deszka felső széléig) húzódó rugalmas láncot kellően stabilizáltuk, hogy ne mozduljon el. Az első deszka felső szélénél egy pontot jelöltünk ki. A láncot a bal oldalra hajlítjuk a csíkok mentén úgy, hogy a lánc a csíkokhoz simuljon. Ezeket a helyeket a csíkon jelöljük (maszkolószalaggal vagy ceruzával). A lánc helye mindig a hosszabbik ív a kb. 8 cm átmérőjű keretnél. Gyaluláskor középről a hátsó rész felé vagy középről az orr felé keskenyedik. Legalább három jelet - ezek megegyeznek a csíkok helyzetével - a láncon átviszünk a sablonra (nyárfa, 3 mm). A sablonon megjelölt pontokat egy kis léccel gőzöljük be, és ceruzával kötjük össze. Ezután a nyárfát sablonként kifűrészeljük, és a kifűrészelt felületet simára gyaluljuk. A sablont a használat után is megfelelő módon kell tárolni. Ezután a sablont felhelyeztük, a tölgyfára felrajzoltuk a körvonalakat, és a tölgyfát kifűrésztük. Emellett több evezőt is gyalultunk.

Novemberben elkezdtek a hajó további deszkázását. Kiderült, hogy néhány deszkát, annak ellenére, hogy viszonylag vékonyak (2,5 cm), néhány centiméterrel meg kellett nyújtani az orrnál és a tatnál, hogy a hajóhoz lehessen rögzíteni őket. Ehhez a tölgyfát gőzölni kellett, ami deszkánként körülbelül másfél órát vesz igénybe, és amit már a rómaiak is alkalmaztak. A gőzölés után az immár rugalmasan alakítható fát néhány percen belül rögzíteni kell.

A következő lépések a fennmaradó deszkák rögzítése és a gerendák elkészítése. Ez a munka az év végéig fog tartani, mielőtt a belső építkezés megkezdődik.

Bal oldali kép: Gerincfektetés, 2021. április (Fotó: Mathias Orgeldinger)

Középső kép: Ez a nyárfa sablon később tölgyfa padlólemeznek ad helyet (Fotó: Boris Dreyer)

Jobb oldali kép: A leendő Danuvina Alacris 2021 novemberében (Fotó: Constantin Gläser)

"Római kézművesség és római hajóépítés" workshop, 2021. július 22-23. Németország

A római kézművességgel és a római hajóépítéssel foglalkozó workshop során két szekció külön-külön, a főbb kézműves kategóriák szerint végezte munkáját, azonban -különösen a hajóépítés területén- együttműködve.

A műhelymunkán közel 40 fő vett részt. A résztvevők mindenképp bemutakoztak, és elmesélték, hogy milyen szándékkal vesznek részt a munkákban. A workshop végeztével a szervezést 92%-al értékelték.

A menetrendet úgy választották meg, hogy azok egymásra épüljenek. Ily módon mindenki részt vehetett minden egyes előadáson, de dönthetett úgy is, hogy inkább a kézműves szekcióban less aktív. Minden program bevezetővel kezdődött. Ezután a résztvevőknek lehetőségük nyílt arra, hogy a higiéniai szabályok betartása mellett maguk végezzék el a kézműves tevékenységeket. Valamennyi standnál lehetőség volt a fertőtlenítésre, egyúttal a maszkviselés kötelező volt. Mindkét napon két állomás közül választhattak a résztvevők: az egyik a kovácmesterséggel volt összefüggésben, a másik pedig a csónaképítéssel. Ezen kívül egy római kemencében *panis militaris*-t sütöttünk és kínáltuk a résztvevőknek.

Július 22.

a) Az első napon a résztvevők bevezetést kaphattak a kovácsmesterség rejtelseibe, majd példaként olyan szerszámokat kovácsoltak, amelyek a hajóépítésben is fontosak. Ezek a kanalas csigák, kalapácsok, tömítővasak. Később vasszögeket kovácsoltak, melyeket a hajóépítés során is fel lehet használni. Délután pajzsalkatrészeket kovácsoltak. Ehhez előzetesen egy fából készült formát építettek, majd melegítés után lassan kiüregesítették a fémlemezt.

b) A római kemencét az első nap reggelén fűtötték be. Egyúttal mozsárban tönkölybúzaszemeket őröltek. Ezután a felhevített kemencéből kivették a fát és a szenet, és a panis militaris-t három adagban megsütötték. Az első folyamat néhány percig tartott, a tovább, a leghosszabb ideig pedig a harmadik kísérlet tartott. A kenyeret olívaolajjal tálták, és egész délután szívesen fogyasztották.

c) A fenti tevékenységekkel párhuzamosan bemutatták a csónaképítést. A plankolás típusait mutatták be és utánozták az előkészített modelleken: a klinkeren és kraweelen. A kraweel építés esetében az ún. francia építési módszert ismertették. A résztvevők valamennyi tevékenységet maguk is lemásolhatták.

Az alapvető terminológiát a workshop elején tisztáztuk. Ezután az alapvető építési módszerek kerültek ismertetésre: a ferdtés, a fugázás, az evezők, a gerendák és a deszkák gyalulása, valamint a gyalugépek felszerelése. Az ókori rögzítések típusairól is szó esett.

A szemléltetőeszközök segítségével megvitattuk a maketten alkalmazott deszkázási módszereket: a kraweel építési módot a deszkák illesztésével, az illesztés beállítását egy szög gyalulásával és a kóccal (kenderrel) való tömítést ismertettük és próbáltuk ki. Továbbá ismertettük a Danuvina Alacris hajón a kraweel deszkázat sajátos építési módját: a francia deszkázatot: Ezzel a módszerrel csak minden második deszkát rögzítenek, mivel a faanyag még nedves. Ez lehetővé teszi, hogy mind a kötésben lévő, mind a még nem illesztett deszkák tovább száradjanak, és később pontos illeszkedéssel illeszkedjenek. Ahhoz, hogy ez az illesztés pontos legyen, egy deszkamodellt kell készíteni, egy kis csíkot, amelyen keresztben fadarabok vannak, amelyek a többi illesztett deszka felső és alsó részén lévő részbe illeszkednek. Ezt a modellt ezután kiveszik, és a még beépítendő deszkához tűzik, a fadarabok hegyét megjelölik, majd egy ceruzával ellátott egyenes vonalzó segítségével összekötik, hogy aztán a deszkát pontosan illeszkedőre lehessen fűrészelni.

A klinkerkonstrukció a hajógerinctől kiindulva a deszkák átfedésével működik. Az első deszkához a gerincen bevágást készítenek, behelyezik és leszögezik. A következő deszka átfedésben van az elsővel a leszállás területén (néhány cm). Annak érdekében, hogy ne álljanak ki túlságosan a vázból a kikötési területen, mindkét deszkát úgy gyalulják, hogy az átfedés az egyik oldalon szoros legyen, és ne okozzon túl nagy súrlódást a másik oldalon, amikor a hajó a vízben úszik. A kikötési területet szegecsekkel rögzítik.

július 23.

a) A második napon a pajzsok felépítését ismertették, valamint az egyes fázisokat, a forma beállítását, az első réteg rögzítését antik kapcsokkal, a második réteg nyárfacsíkok felragasztását antik kevert ragasztóval (mocsári mész 1 rész, sovány túró/kazein 5 rész). A rögzítés kis szekerekkel történt. Száradás után a harmadik réteg ragasztóval és szögekkel felhordható. Ezt követi a vászonnal vagy bőrrel való borítás (ragasztó), és a megpuhított marhabőr csíkok felhordása. Ezeket antik tűzőkapcsokkal szárítják, majd a szélén előfújják és tengeri fonállal varrják. Ekkor a faanyag még nem volt alapozva vagy festve.

b) Délután újból kovácsoltuk azt, amit előző nap nem sikerült befejezni. Mindenekelőtt a pajzsalkatrészek bélyegzése történt meg.

c) A csónaképítésben folytatódtak azok a tevékenységek, amelyek még nem készültek el (klinkerelés, kraweel építés). Az előző naphoz hasonlóan a vízgőzzel történő gőzölés módszerét is bemutatták. Egy centiméter széles fát kell kb. két órán át forralni a gőzkamrában, ahová gőzt vezetnek be egy kazánból, amelyet felhevítenek. Körülbelül három óra elteltével a deszka elég puha volt, és meg lehetett hajlítani, majd hagyni kellett száradni. Ezután a tölgyet nagy ékekkel hasították. A ferdeket vésővel készítették el. A fejszék különböző formáit mutatták be: a gyalut és a csavarkulcsot. Lehetőség volt a gyalulásra is, ami ugyanolyan népszerű volt, mint a többi workshop-lehetőség.

Bal oldali kép fent: Thomas Hürner kovácmester a kovácslás művészetét magyarázza egy római esse (kovácműhely) segítségével (Fotó: Mathias Orgeldinger).

Fenti középső kép: A hajóépítéshez használt szerszámokat előzetesen római módon kovácsolják (Fotó: Mathias Orgeldinger).

Fenti jobb oldali kép: Egy pajzs fűrészelése, a háttérben a leendő Danuvina Alacris (Fotó: Giulia Iannicelli).

Fotó balra lent: Egy hagyományos római módon készült pajzs (Fotó: Mathias Orgeldinger).

Középső kép alul: Ahhoz, hogy a fa később a megfelelő formát kapja, előzetesen alaposan meg kell gyalulni. Ez a római csónaképítés központi folyamata (Fotó: Giulia Iannicelli).

Fotó jobbra lent: Egy drónt is használtak a felvételek gyűjtéséhez. Balra (nem a képen) a kovácműhely, jobbra a háttérben a csónaképítő állomás (Fotó: Giulia Iannicelli).

A LIVING DANUBE LIMES ESEMÉNYEK BESZÁMOLÓI

1. Helyi fókuszcsoport-rendezvény Comagenában/Tullnban (Ausztria)

A Covid-19 pandémiás helyzetre vonatkozó szigorú óvintézkedések mellett az első helyi fókuszcsoportos eseményre 2021. július 23-án került sor az osztrák kísérleti helyszínen, Comagena/Tullnban. A helyszíni program, amelyre a helyi múzeumi egyesületektől a Szövetségi Műemlékvédelmi Hivatalig, a kutatóktól a politikusokig különböző területek és szintek érdeklői kaptak meghívást, Tulln településének és római örökségének bemutatásával kezdődött, majd a Living Danube Limes projektről szóló előadás következett, amely áttekintést nyújtott a projektről és azokról a lehetőségekről, melyet a konzorcium Tulln számára nyújthat.

A bevezető előadások után Alsó-Ausztria tartomány múzeumigazgatóságának operatív vezetője röviden ismertette a "Múzeumok a Duna-menti limes mentén Ausztriában" elnevezésű szövetségben részt vevő alsó-ausztriai múzeumok jelenlegi munkáját. Kiemelte összekötő szerepüket és példamutató munkájukat a római kori Duna Limes megismertetéséről és kapcsolatépítési szerepéről Ausztriában.

A múzeumi szakértő előadását Dr. Gabriele Schmidhuber online előadása követte, aki a németországi Xanten régészeti parkjában újjáépített római hajók rekonstrukcióját felügyeli. Az élő közvetítéssel összekapcsolt előadásában részletesen ismertette a rekonstruált hajók szempontjából fontos római kori hajóleleteket, és leírta az újjáépítési folyamat keretében felmerülő kihívásokat, kezdve a hajótest lezárásától a hivatalos bürokratikus akadályokig, mint például a TÜV-tanúsítvány és az ilyen hajók nyílt vízben való teszteléséhez szükséges engedélyeztetés.

A helyi fókuszcsoportos rendezvény utolsó előadását az ICOMOS Austria képviselője tartotta, és egy elméletibb témával foglalkozott. Az előadás a római Duna Limes mentén található anyagi és immateriális örökségről, annak meghatározásáról és osztályozásáról, valamint az ilyen kiterjedt örökségi területek mentén húzódó határok vagy övezetek meghatározásáról szólt. A nagy érdeklődésre számot tartó vagy ismeretlen régészeti leleteket tartalmazó zónák, valamint a meghatározott kultúrtájak szélén lévő pufferezónák kijelölése ezért sajátos kihívásként jelentkezett.

Egy rövid ebéd után, amely során a résztvevőknek lehetőségük volt kötetlen beszélgetésre és eszmecsere, miközben frissítő italokat, harapnivalókat és kávét fogyasztottak, a csoport elindult a római kori Tullnba. A helyszíni sétát két régészeti szakértő vezette, akik a Tullni Római Múzeum új kiállításának kurátorai voltak. A túra a római erőd területén vezetett végig a még mindig látható szerkezeti maradványok, például az épen megőrzött úgynevezett "Salzturm" mellett.

E helyi fókuszcsoportos rendezvény keretében gyümölcsöző kapcsolatokat sikerült kialakítani, és kidolgoztuk az első ötleteket a projekt keretében és azon túl megvalósuló jövőbeli együttműködésekre vonatkozóan. A résztvevők értékes információkkal látták el a Living Danube Limes csapatát, és remélhetőleg a jövőbeni eseményeken is csatlakoznak a partnerséghez.

Fotó: Anna Windischbauer & Thomas Horak-Thurwachter

Kísérleti helyszíni (Pilot Site) látogatás - Comagena/Tulln (Ausztria)

2021. július 24-én Tullnban (Comagena) került sor az osztrák kísérleti helyszíni látogatásra.

Ezen a forró nyári napon az érdeklődők számos lehetőség közül választhattak. Mindenekelőtt tárlatvezetésen a római kori Tulln maradványai közt, mint például a késő antik torony és a porta principalis dextra (az erőd jobb oldali kapuja). A másik tárlatvezetés a Tullni Római Múzeumban volt, ahol a látogatók érdekes részleteket tudhattak meg a római kori Tullnról, a katonai és régészeti leletekről. A Covid 19 korlátozása miatt csak kis csoportok vehettek részt a múzeumban tartott tárlatvezetésekben, a bemutatott programot azonban a Római Múzeum Tulln rendszeresen kínálja majd. Ezenkívül az ARS SERENA együttes a múzeum előtti pavilonban tartott előadásai során hangos betekintést nyújtottak a római zene és hangszerek világába.

A főtéren felállítottunk egy Living Danube Limes információs pultot, valamint egy gyermekállomást, amelyet az ókori tanszék (Paris Lodron University Salzburg) szervezett, ahol lehetőség volt római játékokat játszani, papiruszra írni és római figurákat festeni. Lehetőség volt továbbá előregisztrációra a 2022-es összekötő hajóútra, amely Németországból indul és a Fekete-tengernél ér véget.

A helyi lakosok, turisták, gyermekes családok, egyéni érdeklődők, valamint infrastrukturális és (köz)szolgáltatók széles községe látogatott el a Tullnban (Comagena) tartott kísérleti helyszíni programra.

Fotó: Danube University Krems

A Living Danube Limes a Klarisky templomnál

A Közép-Dunai Alapítvány által évente 5. alkalommal megrendezett Napforduló a Dunán (Slnovrat na Dunaji) rendezvény részeként a Városi Műemlékvédelmi Intézet (MMPI) 2021. július 1-jén a Klarisky-templomban rendezte meg a Living Danube Limes projekt bemutatóját. A közönség több előadáson keresztül ismerkedhetett meg a római hajó rekonstrukciójával, a pozsonyi Rusovce városrészben található római kori Gerulata lelőhellyel és a kapcsolódó UNESCO-jelölési projekttel. A rendezvényt Margaréta Musilová régész, a Városi Műemlékvédelmi Intézet (MMPI) munkatársa szervezte és moderálta.

Az első előadást Anna Maria Kaiser, a Kremsi Danube University képviselője, mint a projekt vezető partnere (LP) tartotta. A második videóelőadást Boris Dreyer tartotta az Erlangen-Nürnbergi Friedrich-Alexander Egyetemről a római kori dunai "Lusoria" típusú hajó építéséről, majd a Carnuntum Régészeti Parkban tett virtuális látogatás következett Marcus Wachter igazgató kíséretében. Pavol Pauliny, Martin Varga és Roman Hajtmánek, a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem Építészeti és Tervezési Karának projektpartnerai és munkatársai a digitális alkalmazásokról és azok lehetőségeiről tartottak előadást a dunai római kulturális örökség bemutatásában. Jaroslava Schmidtová az ASP Pozsonyi Városi Múzeumból és Ján Rajtár a Szlovák Tudományos Akadémia Nyitrai Régészeti Intézetének munkatársa az UNESCO világörökségi listájára jelölt helyszínekről - Gerulata és Iža – adott tájékoztatást. A rendezvény két rövidfilmmel zárult, amelyeket az MMPI az elmúlt években készített. Az első a Gerulata és Carnuntum közötti kulturális turisztikai tevékenységről, a Limes-napról szólt, a második pedig a Római Birodalom határaitól Szlovákiában a Duna mentén, a Devin és Komárno között található római kori emlékekről.

A rendezvény főszervezője a Városi Műemlékvédelmi Intézet volt a Pozsonyi Kulturális és Információs Központtal együttműködve. Az előadók a Pozsonyi Városi Múzeumból, a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetemről és a Szlovák Tudományos Akadémia Nyitrai Régészeti Intézetéből érkeztek.

A Napforduló a Dunán című rendezvény a folyó mentén zajló események és közösségek nyilvános bemutatója. Célja, hogy a nyári napforduló hónapjában a nyár beköszönté előtt több figyelmet, életet és látogatót vonzzon a folyóhoz. Ez egy olyan hónap, amikor a nagyközönség számára nyitott kapuk és különféle programok várják a látogatókat, egyúttal megvalósul az élet sokszínűségének, a folyóhoz kapcsolódó különböző közösségeknek és szervezeteknek a bemutatása.

Az előadás felvétele elérhető a You Tube-on az MMPI csatorna más érdekes videói között:

<https://www.youtube.com/watch?v=5DI9HNzuA1I>

<https://www.youtube.com/channel/UC6lqXD3z1s6ys0I5bFGvFyg/videos>

A Danuvina Alacris pajzsai Százhalombattán (Magyarország)

A Százhalombattai "Matrica" Múzeum és Régészeti Park 2021. október 2-án a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében ünnepelte a park fennállásának 25. évfordulóját.

A 3,5 hektáros terület jelenleg a Matrica Múzeumhoz tartozó Régészeti Parkként működik. Az őskori szabadtéri múzeum területén egy 2700 éves sírhalmot tártak fel, rekonstruáltak és nyitottak meg a látogatók előtt. Ez volt az első, kettős céllal létrehozott, őskori emlékeket bemutató interaktív bemutatóhely Magyarországon. Céja egyrészt, hogy a látogatóknak személyes élményt nyújtson az őskori életről, családi napokat, kézműves foglalkozásokat és workshopokat kínálva. Másfelől, a park régészeti kísérletek helyszíne is, ahol az őskori épületek hiteles rekonstrukciói mellett őskori technikákkal és őskori szerszámok és eszközök másolataival végeznek kísérleteket.

A parkban a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténelmi és Műemléki Tanszékének és a Magyar Urbanisztikai Társaságnak lehetősége nyílt az Élő Duna Limes projekt főbb elemeinek bemutatására. Kiemelten foglalkoztunk a projekt kapcsán Százhalombattához köthető egyetemi oktatási és kutatási tevékenységgel, valamint a projekt egyik fontos elemével, a rekonstruált 4. századi római kori hajóval. A projekt egy 4. századi lusoria típusú dunai hajó rekonstrukcióját foglalja magában, amely a tervek szerint 2022 nyarán hajózik majd a Dunán Németországtól Romániáig, megállva Magyarország területén is.

Fotó: Kovács Máté Gergő és Vukoszavljev Zorán

Kísérleti helyszín látogatása Kopačevonál (Horvátország)

2021. november 11-én a Régészeti Intézet csapata a Kopački Rit Természetvédelmi Park parkolójában találkozott a meghívott vendégekkel. A találkozó a COVID -19 járványügyi korlátozások miatt a szabadban zajlott. A házigazdánk üdvözlése után a Kopački rit Természetvédelmi Parkból a projektcsoporthoz vezetője dr.sc. Ivana Ožanić mutatta be röviden a projektet. A bemutatkozást és a rövid előadást a helyi rádió és televízió közvetítette, és a riporterek a tervezett kísérleti helyszíni látogatás többi vendégével együtt folytatták a programot. A projekt bemutatása után általános áttekintést adtak a régió római kori történelméről, majd a csoport folytatta sétáját Kopačevo faluban. A projekt vezetője rámutatott azokra a helyszínekre, ahol római kori leleteket találtak, majd a lehetséges információs táblákról és általános láthatósági intézkedésekről folytattak egyeztetést, amely egy kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott. A túra végeztével az LBI Arch Pro által végzett geofizikai felmérés bemutatására került sor a római kori nekropolisz egyik lehetséges helyszínén. A bemutatót az alkalmazott módszer és a lehetséges eredmények ismertetése kísérte. A bemutatót követően, a látogatás végeztével újabb kérdések feltételére került sor.

Photo by Institute of Archaeology

Helyi fókuszcsoport-találkozó a Kopački rit Természetvédelmi Parkban (Horvátország)

A horvátországi helyi fókuszcsoport-rendezvényre 2021. május 26-án került sor. Az esemény helyszíne a Kopački rit Természetvédelmi Park területén volt, közvetlenül a kísérleti helyszínünk mellett. Az előadás a horvát egészségügyi minisztérium által kiadott Covid - 19 intézkedésnek megfelelően a szabadban került megrendezésre. Az előadást a Régészeti Intézet képviselőjében dr. sc. Ivana Ožanić Roguljić tartotta. A beszámoló a projekt általános áttekintéséből, a jelenlévő felekkel való lehetséges együttműködésből, valamint az ütemtervből, a projekt eredményeiből és azok megvalósításából állt. A találkozón jelen voltak Eszék - Baranja megye és Bilje önkormányzatának képviselői, valamint a helyi és regionális turisztikai hivatalok képviselői, továbbá a fogadó intézmény, a Kopački rit natúrpark igazgatótanácsának több tagja is. A Horvát Művészeti és Tudományos Akadémia régészeti szakértője és a Horvát Kulturális Minisztérium képviselője is jelen volt a találkozón. Az előadás után rövid kérdésseltevésre volt lehetőség, és beszélgetésre is sor került. Főként a logisztika és a projekt jövőbeli tervei kerültek megvitatásra, a közelgő folyami hajóutunk valószínűsíthető helyszíneivel együtt. Mind a regionális, mind a helyi turisztikai hivatalok részéről kiváló visszajelzés érkezett, és segítséget és együttműködést ígértek a következő projekttevékenységek során. Megállapították, hogy számos tényező miatt a Duna horvátországi szakaszán a római örökség alig kerül említésre. Rövid pihenő után a közeli Kopačevo kísérleti helyszíneire látogattunk el. A Kopački Rit Natúrparkból érkező vendéglátóink több javaslatot is tettek a római kori dunai limes és a római kori Kopačevo megemlézésére, valamint a mi projektünkre vonatkozó lehetséges információs táblákra. Végül mindenki egyetértett abban, hogy a dunai római örökség népszerűsítése a helyes út, és egy új brand kialakítása fontosnak mutatkozik Horvátország ezen régiója számára, amely lassan, de biztosan új turisztikai célpontként épül ki a hazai és nemzetközi utazók számára egyaránt.

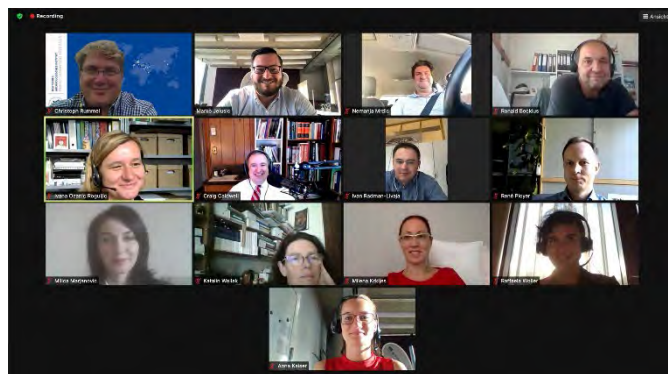

A Régészeit Intézet fotói

Nemzetközi Konferencia Újvidéken (Szerbia)

2021. szeptember 7-8. között az Újvidéki Műszaki Tudományok Kara, a Kremsi Duna Egyetem a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen közösen nemzetközi konferenciát szervezett a Living Danube Limes projekt keretében. Az előzetes tervekkel ellentétben, amelyet a szervezők a projektpartnereink és meghívott előadóink egyik első lehetséges nagy, személyes találkozójának szántak, a rendezvényt online kellett lebonyolítani. A pandémiahelyzet teremtette körülmények ellenére a konferencia 20 előadóval és több mint 100 résztvevővel nagy sikert aratott. Stephen Halligan által a Dunai Transznacionális Program bemutatásától kezdve az egykori Római Birodalom határai mentén húzódó egyes szakaszokkal foglalkozó tudományos előadásokon át a műemlékvédelem kérdéseire számos izgalmas téma került bemutatásra. A különböző nézőpontok változatos megjelenése lehetővé tette a szinergiák és az egyes előadásokat követő izgalmas viták kialakulását. Örömmel várjuk az előadások egy konferenciakötet keretében történő közzétételét, valamint a következő, 2022-es évben megvalósuló konferenciát, amely lehetővé teszi a jelenlétnél való találkozást.

Fotó: Danube University Krems

A kísérleti helyszín meglátogatása Bononia/Vidin területén (Bulgária)

Az Élő Duna Limes (LDL) projektben részt vevő bolgár partnerek 3 szakaszban kísérleti helyszíni látogatásokat szerveztek (előzetes szakasz 2021 áprilisában; 1. és 2. szakasz 2021 októberében): a kísérleti helyszín koordinátora - a "Bulgarian Guide" Nemzeti Turisztikai Klaszter (NTC BG Guide), a Duna-menti Önkormányzatok Szövetsége (ADRM) és a Centre for Heritage Interpretation (CHI) együttműködésével. A társult partnerrel, a Vidini Regionális Történelmi Múzeummal (RHMV) együtt megvitatták Bononia/Vidin, Sinagovtsi és Ratiaria/Archar jelenlegi és jövőbeli fejlesztési lehetőségeit. A szervezők rendezvény valamennyi szakaszában bemutatták az Élő Duna Limes projekt célkitűzéseit, törekvéseit és várható eredményeit, valamint véleményt cseréltek arról, hogyan lehetne a Vidin környéki gazdag antik örökséget jobban megismertetni, és hogyan lehetne az örökségkezelő intézményeket innovatív megközelítésekre, a helyi közösségeket pedig az örökséggel kapcsolatos kezdeményezésekben való aktív részvételre ösztönözni.

Az első szakasz a Bononia/Vidinben a közelmúltban talált leletek és a sinagovci ásatások előzetes megtekintésével kezdődött. A kísérleti helyszín koordinátora, az NTC BG Guide interjút készített a helyszínen dolgozó fő régésszel, Assoc. Prof. Dr. Zdravko Dimitrovval, a Bolgár Tudományos Akadémia Nemzeti Régészeti és Múzeumi Intézetének munkatársával, aki részletes betekintést nyújtott a folyamatban lévő munkálatok előrehaladásáról és a leletekről, valamint lényeges információkat adott az azonosításról és a további geomorfológiai felmérésről.

A második szakasz célja az volt, hogy bemutassa a helyi érdekelteknek a projekt hozzájárulását a római kori Duna Limes kiemelkedő egyetemes értékének meghatározásához. Vidin város önkormányzatának és a helyi közigazgatás turisztikai és múzeumi képviselőinek bemutatták a projekt céljait és eddigi eredményeit. Kiemelték a bulgáriai Duna Limes helyszínének

jelölését az UNESCO Világörökség ideiglenes listájára, mint csoportos helyszínt, a kísérleti helyszínen végzett tevékenységek lehetőségét a történelmi-kulturális turizmus fejlődésének ösztönzésére. Ezenkívül elkészültek a helyszínek régészeti űrlapjai a vonatkozó történelmi, régészeti és turisztikai információkkal (ezek tartalmát egy, a római kori Duna Limes helyszíneiről készülő alkalmazáshoz fogják használni).

A harmadik szakasz egy nyilvánosan meghirdetett esemény volt, amelynek keretében a nagyközönségnek is lehetősége nyílt arra, hogy személyesen is megismerkedjen a projekttel, és látogatást tegyen Bononia/Vidin, Ratiaria/Archar és Sinagovtsi helyszíneire. Minden érdekelt fél részt vett az eszmecsereben, melynek témája Vidin szerepe a projekt tevékenységeiben. Az RHMV igazgatója kifejezte hajlandóságát, hogy csatlakozzanak a Duna Limes Múzeum Klaszterhez. A helyi kkv-k (a vendéglátóiparból) hangsúlyozták Vidin régió turisztikai potenciálját a Duna Limeshez kapcsolódóan. Valamennyi helyi érdekelt felet lenyűgözött a projekt, különösen a csatlakozó hajóúthoz kapcsolódó jövőbeli események, valamint a múzeumi klaszter, az LDL pályázat és a virtuális rekonstrukciók.

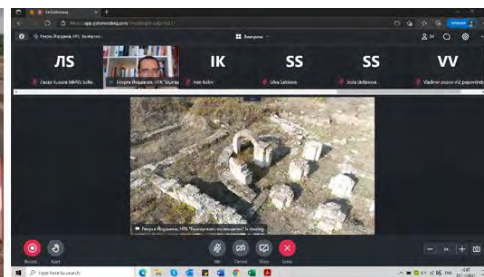
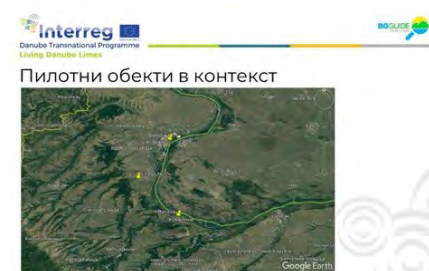
Fotók balról jobbra (az összes fotót a "Bulgarian Guide" Nemzeti Turisztikai Klaszter - NTC BG Guide készítette): Nyugati kapu Bononia/Vidin, Ratiaria/Archar - régi ásátások, Ratiaria/Archar Thermi - új leletek, Sinagovtsi.

Helyi Fókuszcsoport Találkozó Bulgáriában

2021. november 25-én a "Bulgarian Guide" Nemzeti Turisztikai Klaszter (NTC BG Guide) online fókuszcsoport-találkozót szervezett, amelynek témája a dunai római örökség, mint a közös európai kulturális útvonal része. A társszervezők a másik két bolgár partner - a Duna menti Önkormányzatok Szövetsége (ADRM) és a Centre for Heritage Interpretation (CHI) - voltak. A két társult partner - a Vidini Regionális Történelmi Múzeum (RHMV) és a "Mos Maiorum Ulpiae Serdicae" Egyesület (AMMUS) aktívan részt vett az eseményen, és megosztotta a Bononia/Vidinben talált új római örökségi leletekkel kapcsolatos szakértelmét, valamint az élő történelem eseményeinek és a rekonstrukciós tevékenységeknek az értékét.

A következő témák szerepeltek a napirenden: a projekt általános áttekintése, együttműködés az összes résztvevővel, a Bononia/Vidin-Ratiaria/Archar - Sinagovtsi közeli régióban talált új leletek bemutatása, a hajóút és az idővonal bemutatása, beleértve a kísérleti helyszínen kívüli megállókat, a rekonstrukciós tevékenységek és a múzeumi klaszter bemutatása, megbeszélések a Bulgária UNESCO örökségi listára való felvételéhez szükséges lépésekről és intézkedésekről, együttműködés és munka a különböző típusú helyi közösségekkel, megbeszélések a Duna Limes múzeumi klaszteréről stb. A rendezvény online szervezése lehetővé tette a partnerek számára, hogy a projektet és a Duna Limes egyetemes értékét szélesebb körben, országos szinten és a Duna Limes bolgár szakasza mentén fekvő valamennyi közösségben megismertessék. A Duna-régió helyi hatóságainak képviselői, a regionális múzeumok, a nemzeti kutatóintézetek, valamint az idegenvezetők és a turisztikai kkv-k képviselői aktívan részt vettek a megbeszéléseken. Mindannyian kifejezték érdeklődésüket a projekt további eseményeiben való részvétel iránt, és a bemutatott múzeumok kifejezték készségüket a Duna Limes Múzeumi Klaszterhez való csatlakozásra.

"Gratulálok a nagyszerű projekthez, mert annak eredményei mindenki számára hasznosak lesznek!" - emelte ki a rendezvény egyik résztvevője.

Fotók: NTC BG Guide

A helyi fókuszcsoportok online eseménye Romániában

A romániai helyi fókuszcsoport-eseményre (D.C.3.5.) 2021. október 6-án, bukaresti idő szerint 10:00 órai kezdettel került sor, online, a Zoom platformon keresztül.

Az INCDT, az UAUIM és a MINAC büszkén üdvözölhetett 19 résztvevőt különböző szervezetektől, többek közt nemzeti, regionális és helyi hatóságoktól, szakmai szövetségektől, kkv-któl és civil szervezetektől.

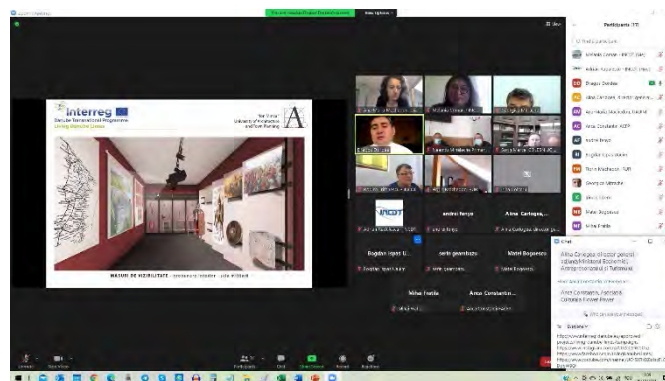
A rendezvény napirendje a következőképpen épült fel: az UAUIM rövid projektismertetése és prezentációja után az INCDT bemutatta a dunai római erődök (a Duna Limes) történetét, és részletesen ismertette a két leglátványosabb, azonban kevésbé ismert római kori helyszínt - Dinogetia és Sacidava területét, amely egyúttal a projekt kísérleti helyszíne is.

A következő előadás, amelyet szintén az UAUIM tartott, Sacidava és környékére vonatkozó különböző láthatósági intézkedésekre összpontosított, beleértve a két közeli vidéki települést is, mint turisztikai és örökségi helyszíneket, amelyeket érdemes meglátogatni, népszerűsíteni. A vita és visszajelzések előtt a projekthez kapcsolódó utolsó előadás az INCDT rövid áttekintése volt a projekt előrehaladásának követésére rendelkezésre álló kommunikációs tevékenységekről és platformokról. A MINAC közreműködésével bemutatták a kísérleti helyszínt a térinformatikai kutatás előtt és után, és részletesen ismertették annak történelmi jelentőségét.

A vita, amely a Romániai Építészek Szakmai Szövetsége, a Gazdasági, Vállalkozási és Idegenforgalmi Minisztérium, a Rasova Polgármesteri Hivatal és a projektpartnerek javaslatait és észrevételeit tartalmazta, a következő témákban nyújtott értékes hozzájárulásokat:

- a lusoria római hajóval történő utazás hatékony lebonyolításának módjai
- a hajó kikötésének biztonságát és fenntarthatóságát biztosító módszerek, akár statikus, akár mobil eszközökkel (folyami kikötő, kikötőhely vagy ponton).
- a látogatói/turistacsoportok megközelíthetősége a kikötési ponttól a raszovai erődhez/múzeumhoz.
- a helyi fejlődés lehetősége a fenntartható turizmuson keresztül, különösen a természeti környezet megőrzése, az Országos Építész Szakmai Egyesület (OAR) szerint.
- a különböző technológiai alapú és hagyományos promóciós módszerek (VR, AR stb.) fejlesztése.
- integrált helyi fejlesztési projektek, elsősorban az infrastruktúrára összpontosítva, mint például utak, folyami kikötők stb.
- a nemzeti helyreállítási és ellenállóképességi tervben való részvétel, ahol a Római táborok nemzeti útvonala potenciális turisztikai útvonalként van meghatározva, és a benne szereplő 20 látnivalóból 5 közvetlenül finanszírozható.

Körülbelül két órás eszmecsere követően az esemény a Rasova Polgármesteri Hivatal újbóli meghívásával zárult, melynek célja, hogy látogassanak el és tervezzék meg a jövőbeli projekteseményeket helyben, hogy jobban megragadhassák a terület által kínált számos lehetőséget, és új ötleteket generáljanak a helyi fejlesztésre.

Fotó: INCDT

TOVÁBBI BESZÁMOLÓK KÜLSŐ ESEMÉNYEKRŐL

Carnuntum Élő Stream

Különösen egy olyan projekt esetében, mint a miénk, nyilvánvaló, hogy szinte lehetetlen szemelteni a közösségi média felett, mely különösen egy világszerte idején kiváló lehetőséget nyújt, hogy olyan közönséget érjünk el, amely számára a korlátozott résztvevői létszám miatt az esemény elérhetetlen lenne. Eddigi munkánk azt mutatja, hogy rendszeres hozzászólásokkal nagyobb közönség érhető el, és így a projektünkben való részvétel még ilyen nehéz időkben is lehetséges. Ennek fényében terveztünk egy élő streamet, amely a Carnuntumi Régészeti Parkba való betekintést hivatott biztosítani a szélesebb közönség számára. Miután az eseményt a járványhelyzet miatt többször is el kellett halasztani, a Késő Antik Fesztivál keretében 2021. augusztus 15-én kerülhetett megvalósításra. Ez volt az első igazi nagyszabású rendezvény Carnuntumban a COVID-19-el kapcsolatos korlátozások óta, amely a régészeti parkot a látogatók és az élő történelem előadóinak nagy tömegével mutatta be. Az ilyen rendezvények olyan kulturális és izgalmas eseményekre hívják fel a távolabbról érkezők figyelmét, amelyek ismerete más módon nem jutna el hozzájuk. A következő projektek esetében csak javasolni lehet mindenkinek, hogy ne becsülje alá az információterjesztésnek ezt az erőforrását a projekt tartalmának és a rendezvények erősítésére és népszerűsítésére.

Saving Values! Az Interreg DANUrB+ első nemzetközi konferenciája

Számos partner, köztük a Duna Egyetem Krems (DUK), a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) és a "Bulgarian Guide" Nemzeti Turisztikai Klaszter (NTC BG Guide) részt vett a testvérprojektünk - DANUrB+, "DANube Urban Brand + Building Regional and Local Resilience through the Valorization of Danube's Cultural Heritage" nemzetközi konferenciáján.

2021. október 11. a DANUrB Nemzetközi Egyesület (DIA) születésének napja Esztergomban. Az ünnepséggel zárult az 1. DANUrB+ Nemzetközi Konferencia, amelyet a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) és a Kortárs Építészeti Központ (KÉK) szervezett. Az egyesület célja, hogy egy 7 ország közötti nemzetközi projektet fenntartható és aktív együttműködési formává alakítson át, hogy a határokon átnyúló vállalatok fenntartását szolgáló működési stratégiákkal kapcsolatos tudásátadást intézményesített keretek között, a különböző ökológiai és társadalmi szempontokra összpontosítva ösztönözze. Az Egyesület egyik célja a Duna menti kulturális kezdeményezések koordinálása és a Dunai Települési Brand (Danube Urban Brand) létrehozása.

A megalakulás az esztergomi Szent Adalbert Rendezvényközpontban megrendezett "Értékmentés" konferencián vált nyilvánvalóvá. Miért pont ott? A hely szimbolikus, a Duna két, egymással szemben fekvő partján fekvő város újraegyesítésének 20. évfordulójára emlékezik: Esztergom (HU) és Párkány-Sturovo (SK) összekötése a Mária Valéria híd helyreállításával szimbolikus tette vált. A konferencia fókuszpontjai a jelentős határon átnyúló társulások és együttműködések bevált gyakorlatainak bemutatása, a dunai közösségek szempontjából a stratégiai gondolkodással kapcsolatos know-how megosztása, a különböző hálózatok közötti kapcsolódási lehetőségek vizsgálata, a hálózatok hálózatépítés fellendítése a hosszú távú hatást és a minőségi címkék rendszerezését figyelembe véve.

A konferencia résztvevői kiemelték a nemzetközi szintű ágazatközi és projektközi együttműködések fontosságát. A bemutatott projektek egyike volt a Living Danube Limes, amelyet Prof. Dipl. Arch. ETH Dr. Christian Hanus (DUK) és Kovács Gergő, PhD (BME) ismertettek.

"A Duna menti közösségek és lehetőségeik fejlesztésére, valamint a Duna menti értékek és örökségek meghatározására irányuló munka, amelyet újra kell élesíteni, személyes elkötelezettséget igényel" - mondta Dr. Kádár Bálint (BME), a DANUrB+ projekt vezetője, amely az újonnan alakult Egyesület alapjául szolgált.

Bal oldali fotó: NTC BG Guide, középső és job oldali fotó: INCDT.

A Danuvina Alacris pajzsai Dömösön

2021. szeptember 18-án a projekt társult stratégiai partnere, a Magyar Urbanisztikai Társaság és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építész-mérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék részvételével a Dömösi Zöld Forгатag látogatói megismerkedhettek a projekt fő elemeivel.

A rendezvényt a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szervezte a Duna menti természeti értékek megőrzésének fontosságának terjesztése céljából. A program során a látogatók játékos formában ismerkedhettek meg a régió élővilágával és egyedülálló természeti értékeivel. Az egész napos programban volt állatbemutató, zene, barlanglátogatási lehetőség, és hagyományos halászat bemutató a Duna-parton, kerékpáros programok, íjászat, kézműves és természetismereti foglalkozások, valamint piac helyi termelőkkel és gyártókkal. A nap folyamán a mozogni vágyók számára vezetett túrákat szerveztek a Dunához és a Rám-szakadékhöz.

Mivel Dömös a Duna fontos pontján, Budapesttől északra, csodálatos természeti adottságokkal rendelkezik, a látogatók megismerkedhettek a település mellett a projekt során áthaladó hajó terveivel, sőt a Németországban épülő lusoria pajzsának színezésére is tehettek javaslatot.

Fotó: Kósa Emőke, Kovács Máté Gergő, Vukosavljev Zorán

Batina – Ilok regatta a Nemzetközi Dunai Napokon

A Nemzetközi Dunai Napok a Javna ustanova za zaštitu prirode Osječko - baranjske županije által szervezett Batina - Ilok regatta során az IAHR részt vett a projekt bemutatásában, amelyet egy ókori római ételek workshop és egy élő történelmi bemutató kísért. Az IAHR Living Danube Limes csapatának tagjai globit főztek és conditum paradoxumot szolgáltak fel a helyszín látogatóinak. Eközben a Red Čuvara Grada Zagreba élő történelmi társulat bemutatta az újonnan "megreformált" Legio VI Herculiát a 3. század végéről, amely kezdetben a közeli Tutoburgio, mai nevén Dalj erődjében állomásozott. A helyszín a dunai Aljmaš kikötője volt. A regatta végeztével a résztvevők és más vendégek Aljmašban gyűltek össze, ahol csapatunk bemutatta a projektet, bejelentve többek között a Danuvina Alacris dunai hajóutunk projektterveit. Rövid előadásunkat római ételek bemutatója kísért. Nyomatott hírleveleket és gyerekeknek szóló kifestőkönyveket osztottunk ki, hogy a projektet népszerűsítsük a résztvevőkkel.

Nemzetközi Dunai Nap

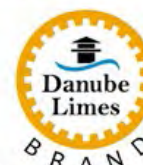
A Nemzetközi Duna Napot minden évben június 29-én ünnepeljük mind a tizennégy olyan országban, amely aláírta a Duna védelméről szóló nemzetközi egyezményt. Ebből az alkalomból a "Srbijavode" Vízgazdálkodási Közvállalat "Fedezd fel a Dunát - római utak" elnevezésű rendezvényt szervezett, amelyre 2021. június 29-én került sor a Viminacium Régészeti Parkban. A Duna ökológiai, stratégiai és turisztikai vonatkozásai mellett idén egy másik fontos szegmensre is felhívták a figyelmet: a kulturális örökség régészeti és történelmi értékeire Szerbiában és az egész Duna-mentén.

A résztvevők hangsúlyozták ennek az értékes erőforrásnak az ésszerű és fenntartható használatának szükségességét, különösen amiatt, hogy jövőnk attól függ, vajon képesek vagyunk-e felelősségteljesen gazdálkodni a természeti erőforrásokkal.

A belgrádi Régészeti Intézet képviselője, Nemanja Mrđić tudományos főmunkatárs előadást tartott "A római örökség UNESCO világörökségi listára való felvételének fontossága" címmel. Az előadás bemutatta a szerbiai római limes-t, valamint a folyamatban lévő előkészületeket az UNESCO Világörökségi nevezésre. Az előadás rámutatott a jelölés fontosságára, valamint az egész Duna-vidék közös római örökségének jelentőségére, és az UNESCO Világörökségi listájára való jelölésre. Többek között bemutatásra került a Living Danube Limes projekt, amely a résztvevő nagyjából 70 fő figyelmét felkeltette. A legfontosabb az volt, hogy az illetékes miniszterek (Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Távközlési Minisztérium, Környezetvédelmi Minisztérium) képviselői jelen voltak, és tisztában voltak a projektben rejlő lehetőségekkel. A régió fontos és potenciális érdekelt felei is jelen voltak a magas szintű találkozónak köszönhetően, és számos olyan kapcsolat jött létre, amelyet a projekt időtartama alatt kedvező lehet.

Fotó: Belgrádi Régészeti Intézet

A Szerbiai Régészeti Egyesület XLIV. éves találkozója

A Szerb Régészeti Társaság XLIV. éves ülésére 2021. október 14-16. között került sor a szerbiai Paraćinban. Az esemény házigazdái a Paraćini Honismereti Múzeum munkatársai voltak. Ez a fontos regionális régészeti találkozó konferencia formájában került megrendezésre, amely több szekcióból és tematikus ülészszakból állt, nemzetközi partnerekkel és különböző országokból érkező előadókkal.

A belgrádi Régészeti Intézet képviselője, Ivana Kosanović tudományos segédmunkatárs a tematikus szekció keretében Római Lederata és annak népszerűsítése az Élő Duna Limes nemzetközi projekt keretében címmel tartott előadást. Prezentációjának alcíme: A régészeti örökség értelmezése - gyakorlatok, koncepciók és perspektívák voltak. Az előadás alapvető információkat adott a római kori Lederata lelőhelyről, amely egyben az LDL projekt szerbiai kísérleti lelőhelye is. A hallgatóság

Fotó: Belgrádi Régészeti Intézet

tájékoztatót kapott a Római Birodalom határai UNESCO világörökségi klaszterre történő jelöléséről, valamint a szerbiai római limes-lelőhelyek jelentőségéről is. A résztvevők megismertették a Living Danube Limes projekttel, annak fő célkitűzéseivel és várható eredményeivel. Az előadás kiemelte a projekt jelentőségét a nemzetközi együttműködés és a helyi közösségek számára, és ismertette a Lederatán zajló projekttevékenységeket. Az előadás kitért a további turisztikai

hasznosítás lehetőségeire, az IAB és a helyi hatóságok közötti pozitív együttműködésre az elmúlt időszakban, valamint e fontos helyszín népszerűsítésének további lépéseire is. A téma nagy érdeklődést és sok kérdést váltott ki az ülés végén folytatott vita során. A hallgatóság körülbelül 25-30 főből állt, akik három országból (Szerbia, Észak-Macedónia, Montenegró) érkeztek, beleértve az ülés résztvevőit is. A konferencia hamarosan egy You Tube-on is elérhető lesz a szélesebb közönség számára.

TRAME disszeminációs esemény: Kerekasztal-beszélgetés a TRAME eredményeiről

A TRACCE DI MEMORIA - TRAME projekt az Európai Bizottság ERASMUS+ programja által társfinanszírozott nemzetközi projekt. A projekt fő célja a kulturális örökség oktatási értékének előmozdítása, láthatóbbá és elismertebbé téve azt társadalmi, tudományos és intézményi szinten. A TRAME projekt célcsoportjai elsősorban középiskolai tanárok, örökségkezelők és középiskolás diákok.

A TRAME csapata a partnerintézményekkel együtt ezt a rendezvényt egy kisebb konferencia, kerekasztal-beszélgetés formájában szervezte meg, a projekt eredményeinek áttekintésével. A rendezvény célja a projekt eddigi eredményeinek megosztása volt, de a TRAME által felfedezett legjobb gyakorlatok tapasztalatainak bemutatása is. A Living Danube Limes projektet több más, az EU által finanszírozott, kulturális örökséggel és oktatással foglalkozó sikeres projekt mellett választották ki, és meghívást kaptunk, hogy a projektet mint a jógyakorlat példáját mutassuk be.

A belgrádi Régészeti Intézet képviselője, Milica Marjanović tudományos segédmunkatárs tartott előadást Élő Duna Limes - római örökség, amely összeköti a Duna régiót címmel. Az előadás a Living Danube Limes projektet mutatta be a hallgatóságnak. Bemutatásra kerültek a projektre vonatkozó alapvető információk, mint például a résztvevő partnerek száma, költségvetés, időtartam, követelmények, fő célkitűzések, várható eredmények és a projekt jelenlegi előrehaladása. Az előadás kiemelte az egész Duna-menti térség közös római örökségének fontosságát, megemlítette az UNESCO örökségi listáján a Duna Limes klaszterként való felkerülést, és rámutatott a projekt fontosságára a nemzetközi együttműködés, de a helyi közösségek számára is.

A hallgatóság mintegy 40 főből állt, akik Európa különböző országaiból érkeztek.

Photos by Institute of Archaeology Belgrade

SORON KÖVETKEZŐ PROGRAMOK

Programok Szlovákiában

2022 júniusa lesz az a hónap, amikor a délnyugat-szlovákiai régió római öröksége figyelmet kap Pozsonyban. Az MMPI, a STUBA, Pozsony városa és más partnereink a "Connecting cruise" római hajó tervezett pozsonyi tartózkodásához kapcsolódó rendezvények (társ)szervezését tervezik. A hajót a "Limes-nap" rendezvény kíséri majd, amelyet hagyományosan a pozsonyi római kori műemlékek népszerűsítésére szerveznek. A Szlovák Nemzeti Múzeum - Történelmi Múzeumban 2021 decemberében induló "Rómaiak és Szlovákia" címet viselő nagy kiállítással kapcsolatban is több rendezvényt terveznek.

Sas a Dunán Ősi Örökség Fesztivál, Bulgária, Svishtov, Nove rómi erőd, 2022 június

Az Ősi Örökség Sas a Dunán fesztivált minden évben június 10-12. között rendezik meg Szvisztov városában. Több mint 300 hagyományőrző vesz részt a fesztiválon Bulgáriából, Lengyelországból, Olaszországból, Romániából és Franciaországból, köztük olyan történelmi hagyományőrző csoportok, mint az Első Trák Cohors és az Első Itáliai Légio. A fesztivált a dunai Szvisztov város közelében található, jó állapotban fennmaradt novai katonai táborban tartják. A rendezvényt először 2008-ban rendezték meg, és azóta a májustól júniusig tartó, évente megrendezésre kerülő hagyomány lett. A különböző országokból érkező résztvevők elképesztő produkciókat mutatnak be ezekben a napokban. A fesztivál során a rekonstruálók bemutatják az ókori történelmet - a kultúrát, az életmódot és a Róma és az alsó-dunai népek közötti katonai összecsapásokat. A Sas a Dunán fesztivál vezető fórummá vált, ahol a történelem és az ókor iránt érdeklődők Bulgária és Európa minden tájáról összegyűlnek.

"A Tűz Dunája" fesztivál, 2022 július - Tutrakan, Bulgaria

A Duna egyik legnagyobb nyári rendezvényére minden évben július végén kerül sor Tutrakan városában, a folyóparti parkban. A fesztivál során számos kulturális és sportesemény kerül megrendezése. Az utolsó napon kerül sor a folyó hagyományos ünnepségére, többek között halászhajóversenyekre, a Dunán való átúzásra, kulináris versenyekre a legfinomabb halászlé, a grillezett hal és a legjobb halfőző receptért. A rendezvényen animációk, kiállítások, zenei és táncscsoportok szabadtéri előadásai is szerepelnek. A fesztivál szervezői minden évben új elemekkel egészítik ki a programkínálatot, mint például robogózás, siklóernyőzés, Tutrakan és Oltenita közötti hajókirándulás, szabadtéri opera stb.

Este rockkoncertek szórakoztatják a látogatókat, mielőtt a folyón fényjáték - "A tűz Dunája" - és grandiózus tűzijáték kezdődik.

A fesztivál kiemelkedő vonzerővel bír a nemzetközi közönség számára, és sokan kifejezetten ezért érkeznek a szomszédos országokból és Európából.

LÁTOGASSON MEG BENNÜNKET ONLINE

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

@LivingDanubeLimes

@livingdanubelimes

@Living Danube Limes

@DanubeDtp

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme Living Danube Limes

SLOVAK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN BRATISLAVA
FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN

